

قاضی‌ها

جنگِ بنی اسرائیلِ قد باقی کنعانیا

۱ بعد از فوتِ یوشع، بنی اسرائیل از خداوند پُرسان کده گفت: "کی از جمِ ازمو اوّل دَ خِلافِ کنعانیا بوره و قد ازوا جنگ کنه؟" ۲ خداوند گفت: "یهودا باید بوره؛ ما او سرزمی ره دَ دِستِ ازوا تسلیمِ مونم." ۳ اوخته مردای یهودا دَ برارون خُو اولادِه شمعون گفت: "بیید قد ازمو دَ امزو سرزمی که تقسیمِ مو رسیده، بورید تا قد کنعانیا جنگ کنی و مو ام دَ سرزمینی که تقسیمِ از شمو رسیده، قد شمو موری." ۴ پس شمعونیا قد ازوا رفت. ۵ وختیکه مردای یهودا حمله کد، خداوند کنعانیا و فرزیا ره دَ دِستِ ازوا تسلیمِ کد و اونا ده هزار نفر

ازوا ره دَ بَزِقِ کُشت. ^۵ دَ امزُو جنگ اونا قد
 ادونی-بَزِقِ رُوی دَ رُوی شُدِه دَ بِلِه شی حَمَلِه کد
 و کِنَعانیا و فِرزیا ره شِکست دَد. ^۶ و ادونی بَزِقِ
 دُوتا کد، لیکن اونا اوره دُمبال کده دِستگیر
 کد و شَست های دِست و پای شی ره مُونٹی
 کد. ^۷ اوخته ادونی بَزِقِ کُفت: ”هفتاد پادشاه
 قد دِست ها و پایای شَست مُونٹی شُدِه، میدگی
 های دِسترخون مَرِه مُوخورد؛ امو چیز ره که ما
 کُدُم، خُدا دَ مُطابِقِ ازو جَزای مَرِه دَد. ” اونا
 ادونی بَزِقِ ره دَ اورشَلیم اُورد و او دَ امونجی
 مُرد.

^۸ مردای یهودا قد اورشَلیم جنگ کد و او ره
 گِرِفَت. اونا او ره قد دَمِ شمشیر زَد و شار ره دَ
 آتِش سوختند. ^۹ بعد ازو مردای یهودا رفت تا
 قد کِنَعانیا که دَ کوهستو، دَ جنُوب و دَ تِپِه
 ها زندگی مُوکد، جنگ کنه. ^{۱۰} مردای یهودا
 دَ بِلِه کِنَعانیا که دَ حِبرون زندگی مُوکد حَمَلِه

کد و شیشای، اخیمان و تلمای ره شکست دَد.
نام سابقِ حبرون قریّت-اربع بود.

۱۱ ازونجی د بِلَه باشنده های دبیر حمله کد؛
نام سابقِ دبیر قریّت-سفر بود. ۱۲ و کالیب گفت:

”هر کسی که د بِلَه قریّت-سفر حمله کنه و او ره
بگیره، ما دختر خُو عَخسه ره د عنوانِ خاتو د
امزو میدیم.“ ۱۳ اوخته عتّئیل باچه قناز، باچه

برار ریزه کالیب او ره گرفت و کالیب دختر خُو
عَخسه ره د عنوانِ خاتو دَزُو دَد. ۱۴ وختیکه

عَخسه پیشِ عتّئیل آمد، عتّئیل او ره گپ دَد^a
که از آته خُو زمی طلب کنه. غیتیکه عَخسه از

الاغ خُو تاه شد، کالیب ازو پُرسان کده گفت:
”چطور که ای سونا آمدی؟“ ۱۵ عَخسه دَزُو

گفت: ”مره برکت بدی؛ ازی که زمینِ جنوب
ره دَز مه دَد، چشمه های او ره ام دَز مه

---

^a ۱:۱۴ د بعضی نسخه های عبرانی اینی رقم نوشته یه:

عَخسه او ره گپ دَد که از آته شی زمی طلب کنه.

بدی. " اوخته کالیب چشمه های باله و چشمه های تاه ره دَزُو بخشید.

۱۶ دَ امزُو غَیت قینی ها اولادِه خُسِرِ مُوسیٰ از شارِ دِرختونِ خُرما دَ پیشِ اولادِه یهُودا دَ بیابونِ یهُودا که دَ جنُوبِ دَ نزدیکِ عَرادِ آسته، رفت و دَ مینکلِ امزُو مردُم جای-د-جای شُد.

۱۷ بعد ازُو مردای یهُودا قد برارونِ شِمعونی خُو رفت و کِنعانیای ره که دَ صَفَتِ زندگی مُوکد شِکست دَد و صَفَتِ ره کاملاً نابُود کد؛ و نامِ امزُو شارِ خُرما^a ایشته شُد. † ۱۸ مردای یهُودا غَزه ره قد منطقای گِرد-و-بر شی، اَشقِلون ره قد منطقای گِرد-و-بر شی و عِقرون ره قد منطقای گِرد-و-بر شی گرفت. ۱۹ خُداوند قد مردای یهُودا بُود و اونا کوهستو ره ام تَصَرَف کد، لیکن باشنده های آواری ها ره هَی کده

---

^a ۱:۱۷ «خُرما» یعنی «کاملاً نابُود شُد».

† ۱:۱۷ عددها ۲۱:۳

نَتَنِست، چراکه اونا گاڈی های جنگی آینی دشت. ۲۰ حبرون د کالیب دده شد، امو رقم که موسی گفتند؛ و اوسیه اولاده عناق ره ازونجی هی کد. ۲۱ مگم اولاده بنیامین یبوسیای ره که د اورشلیم زندگی موكد بر نتنتست؛ پس یبوسیا تا امروز قد اولاده بنیامین د اورشلیم زندگی مونه.

۲۲ د عین رقم مردای خانوار یوسف د خلاف بیتئیل رفت و خداوند قد ازوا بود. ۲۳ خانوار یوسف جاسوسا ره د بیتئیل ری کد؛ نام سابق امزو شار لوز بود. ۲۴ د اونجی جاسوسا یگ آدم ره که از شار برو میمد دید؛ اونا دزو گفت: ”راه داخل شدن شار ره دز مو نشو بدی و مو د حق تو خوبی مونی.“ ۲۵ پس او راه داخل شدن شار ره دزوا نشو دد و اونا شار ره قد دم شمشیر زد، مگم امو آدم ره قد پگ خانوار شی ایشت که بوره. ۲۶ پس امو آدم د سرزمین حتیا

رفت و دَ اُونجی یگ شار آباد کده نام شی ره
لُوز اِیشت که تا اِمروز دَ امزی نام یاد مُوشه.

کِنعانیای که دَ منطقای خُو باقی مند

۲۷ مَرَدای مَنَسّی باشنده های بَیت شان و
اَغیلای شی ره، تَعَنک و اَغیلای شی ره، دور
و اَغیلای شی ره، یبِلعام و اَغیلای شی ره و
مِگیدو و اَغیلای شی ره بُر نَتَنِست، چُون کِنعانیا
اِراده محکم دَشت که دَ امزُو سرزمی دَ زندگی
خُو اِدامه بَدیه. ۲۸ وختیکه اِسرائیل قوی شُد،
اُونا کِنعانیا ره وادار کد که کارِ جَبری کنه،
لیکن اُونا ره بیخی بُر نکد.

۲۹ مَرَدای اِفرایم کِنعانیای ره که دَ جازر
زندگی مُوکد بُر نکد، پس کِنعانیا دَ مینکلِ ازوا
دَ جازر دَ زندگی کدو اِدامه دَد.

۳۰ مَرَدای زَبُولُون باشنده های قِطرون و باشنده
های نَهلول ره بُر نکد؛ پس کِنعانیا دَ مینکلِ ازوا

دَ زندگی کدو اِدامه دَد، لیکن وادار شُد که کارِ جَبری کنه.

۳۱ مَرَدای اَشیرِ باشنده های عَکو، صیدون، اَحَلَب، اَکزیب، حِلبه، اَفیق و رِحوب ره بُر نَکد.
۳۲ پس اَشیریا دَ مینکلِ کِنعانیای که باشنده های امزُو سرزمی بُود جای-د-جای شُد، چُون اَونا ره بُر نَکد.

۳۳ مَرَدای نَفتالی باشنده های بَیت-شَمس و باشنده های بَیت عَنات ره بُر نَکد، و دَ مینکلِ کِنعانیای که باشنده های امزُو سرزمی بُود جای-د-جای شُد؛ لیکن باشنده های بَیت-شَمس و بَیت-عَنات وادار شُد که بلده ازوا کارِ جَبری کنه.

۳۴ اَموریا اولادِه دان ره مجبُور کد که دَ کوهستو بُمنه و اَونا ره نَه‌ایشْت که دَ اَواری تاه شنه. ۳۵ اَموریا اِراده محکم دَشت که دَ ایلون، شعلِییم و کوه حارس باقی بُمنه؛ لیکن وختیکه دِستِ خانوارِ یوسُف قوی شُد، اَموریا وادار شُد

که کارِ جبری کنه. ^{۳۶} سرحدِ آموریا از کوتلِ
عَقْرَبِیم تا سِلاع و باله‌تر مورفت.

ملایکه خُداوند دَ بوکیم

۲ ^۱ ملایکه خُداوند از جِلجال دَ بوکیم رفت
و کُفت: ”شُمورِه از مِصر بُرو اُوردُم و
دَ سرزمینی که دَ بابِه‌کلونای شُمو قِسم خورده
بُودُم داخلِ کُدُم و کُفْتُم، ‘عهدِ خُورِه هرگز قد
شُمو میده نَمونُم؛ ^۲ و شُمو ام قد باشنده های
امزی سرزمی عهد بسته نَکنید، بلکه قُربانگاه
های ازوا ره چپِه کنید. ‘ مگم شُمو از آید مه
نَشْدید. ای چی کار بُود که کدید؟ ^۳ امزی خاطر
آلی مُوگیم که ما اونا ره از پیشِ رُوی شُمو هی
نَمونُم؛ اونا بلده بغلای شُمو خار جور مُوشه و
خُدایونِ ازوا بلده شُمو دام آسته. “ ^۴ وختیکه
ملایکه خُداوند امی تورا ره دَ پگِ بنی اسرائیل
کُفت، قومِ آواز خُورِه بلند کده چخرا کد.

۵ امزی خاطر اونا اُونجی ره بوکیم^a نام کد.
اونا د اُونجی بلده خُداوند قربانی تقدیم کد.

فَوْتِ یوشِع و نسلِ اَزُو

۶ وختیکه یوشِع قوم ره رُخصت کد، بَنی
اسرائیل هر کُدم شی د مُلک خُو رفت تا سرزمین
خُو ره تَصْرَف کنه. ۷ قومِ اسرائیل د تمامِ روزای
زندگی یوشِع و د تمامِ روزای زندگی ریش
سفیدای که بعد از یوشِع هنوز زنده بُود، خُداوند
ره عبادت کد، چُون اونا پگِ کارای بزرگ ره
که خُداوند بلده اسرائیل کده بُود، دیدد. ۸ یوشِع
باچه نُون خِدمتگارِ خُداوند د سِنِ یگ صد و ده
سالگی فَوْت کد. ۹ و اونا او ره د زمینی که
تقسیمِ خود شی بُود، د تِمَنه-حارس د کوهستون
اِفرایم، د شمالِ کوهِ جاعش دَفن کد. ۱۰ اُمُو
نسل ام پگ شی فَوْت کده قد بابَه کلونای خُو

---

^a ۲:۵ «بوکیم» یعنی «چخرا کُننده ها».

یگجای شُد و بعد ازوا یگ نسلِ دیگه دَ وجود
اَمَد که نَه خُداوند ره میسَنخت و نَه از کاری
که او بَلدِه اِسرائیل کُدد، خبر دَشت.

نتیجه ناطاعتی

۱۱ اوخته بنی اِسرائیل چیزای ره که دَ نظرِ
خُداوند زِشت بُود، انجام دَد و بُت های بَعَل ره
عِبادت کد. ۱۲ اونا خُداوند، خُدای بابَه کَلونای
خُو ره که اونا ره از سرزمینِ مِصر بُرو اُورُد،
ایله کد و از خُدایونِ بیگنه از خُدایونِ قوم
های که دَ گِرد-و-بَرِ ازوا بُود پیروی کده اونا
ره سَجده کد؛ دَمزی رقم اونا قارِ خُداوند ره
باله اُورد. ۱۳ ازی که اونا خُداوند ره ایله کده
بَعَل و عَشْتاروت ره پرستش کد، ۱۴ آتِشِ غَضَبِ
خُداوند دَ خِلَافِ اِسرائیل دَر گِرفت و اونا ره دَ
دِستِ غارْتگرا دَد تا اونا ره غارْت کنه. او اونا
ره دَ دِستِ دُشمنای گِرد-و-بَرِ ازوا دَدِه سَودا کد
تا دیگه نَتَنه دَ برابرِ دُشمنای خُو ایسته شنه.

۱۵ اونا هر جای که بلده جنگ مورفت، دست خُداوند دَ صِدِ ازوا بُود تا دَزوا بدی برسَنه، امو رقم که خُداوند گُفتُد و امو رقم که خُداوند دَزوا قَسَم خوردُد. اَرے، اونا دَ پَریشانی-و-مُشکلاتِ سخت گِرِفَتار بُود.

خُداوند رهبرِا ره بلده قضاوتِ تعیینِ مونه

۱۶ اوخته خُداوند رهبرِا^a ره تعیینِ کد و اونا بنی اسرائیل ره از دستِ غارتگرا نجات دَد. ۱۷ لیکن اونا از ایدِ رهبرِای خُو ام نَشُد، چُون اونا فاحشه‌گری کده از پُشتِ خُدايونِ بیگنه رفت و اونا ره سَجده کد. اونا دَ زودی امزو راه بُر شُد، که بابَه‌کلونای ازوا دَ مُطابِقِ ازو رفتار کدُد و از احکامِ خُداوندِ اطاعتِ کدُد. اَرے، اونا رقمِ بابَه‌کلونا رفتار نکد. ۱۸ هر وختیکه

^a ۲:۱۶ دَ جای «رهبرِا» دَ زیونِ عبرانی «قاضی‌ها» نوشته یه، چُون امی رهبرِا وظيفه قضاوتِ ره ام پیش موبُرُد. یگِ مِثالِ شی دَ فصلِ ۴ آیه ۵ آسته.

خداوند یگ رهبر ره د بِلَه ازوا تعیین موكد، او
 قد رهبر موبود و قوم ره د تمام روزای زندگی
 رهبر از دست دشمنای ازوا نجات میدد، چون
 خداوند بخاطر ناله-و-فریاد ازوا که از دست
 ظالما و ستمگرا موكد، د بِلَه ازوا رحم موكد.
 ۱۹ مگم غیتیکه رهبر فوت موكد، اونا روی
 میگشتند و از آته گون خو کده کلوتر فاسد موشد
 و از خدایون بیگنه پیروی کده اونا ره عبادت
 و سجده موكد. اونا از کارای خو و راه های
 یاغیگری خو دست نمیکشید.

۲۰ امزی خاطر آتش غضب خداوند د بِلَه
 اسرائیل داغ شد و خداوند گفت: ”ازی که ای
 قوم عهد مَره که قد بابه کلونای ازیا بسته کده
 بودم، میده کد و از آید مه نشد، ۲۱ ما ام دیگه
 هیچ کدم امزی ملت ها ره از پیش روی ازیا هی
 نمونم، ملت های ره که یوشع هی نتنست و خود
 شی مُرد. ۲۲ ما ای کار ره مونم تا بنی اسرائیل
 ره آزمایش کنم که آیا اونا د مطابق راه-و-طریق

ازمه رفتار مونه، رقمی که بابه گلونای ازوا رفتار موكد، یا نه. " ۲۳ پس خداوند امو ملت ها ره باقی ایشت؛ آرے، او اونا ره دستی هی نكد و د دست یوشع تسلیم نكد.

ملت های که بلده آزمایش بنی اسرائیل باقی مند

۳
 ۱ خداوند بعضی ملت ها ره باقی ایشت تا د وسیله ازوا بنی اسرائیل ره آزمایش کنه، یعنی پگ اسرائیلی های ره که جنگ قد کنعانیا ره ندیده بود. ۲ خداوند ای کار ره کد تا نسل های آینده بنی اسرائیل جنگ ره یاد بگیره و تا د کسای که پیش ازو د باره جنگ هیچ چیز ره نمیدنست تعلیم جنگی بدیه. اینیا امو ملت ها آسته: ۳ پنج حکمران فلسطینیا، پگ کنعانیا، صیدونیا و حویای که د کوهستون لبنان از کوه بعل حرمون تا لبو-حمات زندگی موكد. ۴ امیا بلده آزمایش بنی اسرائیل باقی مند تا

معلوم شنه که آیا بنی اسرائیل از احکام خداوند که دَ وسیله موسیٰ دَ بابه کلونای ازوا امر کدَد، اطاعت مونه یا نه. ^۵ پس بنی اسرائیل دَ مینکلِ کنعانیا، حتیا، آموریا، فرزیا، حویا و یبوسیا جای-د-جای شد ^۶ و دخترونِ ازوا ره دَ عنوانِ خاتو بلده خو گرفت و دخترونِ خودونِ خو ره دَ باچه گونِ ازوا دَد و خدایونِ ازوا ره عبادت کد.

قاضی عتئیل

^۷ بنی اسرائیل چیزای ره که دَ نظرِ خداوند زشت بود، انجام دَد؛ اونا خداوند، خدای خو ره پُرُمشت کد و بُت های بعل و آشیره ره عبادت کد. ^۸ امزی خاطر آتشِ غَضَبِ خداوند دَ ضدِ اسرائیل در گرفت و خداوند اونا ره دَ دستِ کوشانِ رشعتایم پادشاهِ آرام-النهرین دَده سودا کد؛ و بنی اسرائیل کوشانِ رشعتایم ره بلده هشت سال خدمت کد. ^۹ لیکن وختی بنی اسرائیل دَ پیشِ خداوند ناله-و-فریاد کد، خداوند

بَلَدِهِ بَنِي إِسْرَائِيلَ يَكُنْ لَكُمْ نَجَاتٌ مِّنْهُ يَوْمَ ذُنُوبِكُمْ
 بَايَعْتُمْ قِنَاذَ، بَايَعْتُمْ قِنَاذَ، بَايَعْتُمْ قِنَاذَ، بَايَعْتُمْ قِنَاذَ
 كَدُ وَاوْنَا رَهْ نَجَاتٌ دَدُ. ١٠ رُوحِ خُذَاوْنِدِ دَ
 بَلِهِ عُنْتَيْلِ قَرَارِ كَرِفْتِ وَاوْنَا بَنِي إِسْرَائِيلِ رَهْ
 رَهْبَرِي كَدِهْ دَ جَنَگِ رَفْتِ. اَوخْتِهْ خُذَاوْنِدِ كُوشَانِ
 رِشْعَتَايِمِ پَادشَاهِ اَرَامِ-اَلْنَهْرَبِينِ رَهْ دَ دِسْتِ اَزُو
 تَسْلِيمِ كَدِ وَاوْنَا دَ بَلِهِ كُوشَانِ رِشْعَتَايِمِ زُورِ
 شُدُ. ١١ پَسِ سِرْزَمِينِ اَزُوا مُدَّتِ چَلِ سَالِ اَرَامِ
 بُوْدِ، تَا وَخْتِيكِهْ عُنْتَيْلِ بَايَعْتُمْ قِنَاذَ فَوْتِ كَدِ.

قاضی ایهود

١٢ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِسْمِ چِيْزَايِ رَهْ كِهْ دَ نَظْرِ
 خُذَاوْنِدِ زِشْتِ بُوْدِ، اَنجَامِ دَدُ؛ اَوخْتِهْ خُذَاوْنِدِ
 عِگْلُونِ پَادشَاهِ مَوَابِ رَهْ دَ خِلَافِ بَنِي إِسْرَائِيلِ
 قَوِي جُورِ كَدِ، چُونِ اَوْنَا چِيْزَايِ رَهْ كِهْ دَ نَظْرِ
 خُذَاوْنِدِ زِشْتِ بُوْدِ، اَنجَامِ دَدُ. ١٣ عِگْلُونِ اَوْلَادِهْ
 عَمُونِ وَاوْنَا قَدِ خُوِيْگَجَايِ كَدِ وَاوْنَا رَفْتِهْ

إِسْرَائِيلَ رَه شِكْسَتْ دَد و شَارِ دِرْخْتُونِ خُرْمَا^a رَه
تَصْرُفِ كَد. ۱۴ و بَنِي إِسْرَائِيلَ عِغْلُونِ پَادشَاهِ
مَوَّابِ رَه بَلْدِه هَزْدِه سَالِ خِدْمَتِ كَد.

۱۵ لِيكِنِ وَخْتِي بَنِي إِسْرَائِيلَ دَ پِيشِ خُدَاوَنَدِ
نَالِه-و-فِرِيَادِ كَد، خُدَاوَنَدِ بَلْدِه اَزْوَا يِگِ نِجَاتِ
دِهِنْدِه يَعْنِي اِيهُودِ بَاچِه جِيرَايِ بِنِيَامِينِي رَه كِه
چَپَقِي بُوَد، تَعْيِينِ كَد. بَنِي إِسْرَائِيلَ اَز دِسْتِ
اَزْوِ بَلْدِه عِغْلُونِ پَادشَاهِ مَوَّابِ جَزِيه رَيْيِ كَد.
۱۶ اَوخْتِه اِيهُودِ بَلْدِه خَوِيگِ خَنْجَرِ دُو دَمِه جَوْرِ
كَد كِه دِرَازِي شِي يِگِ تَوغِي بُوَد و اُو رَه دَتِي
كَالَا دَ بَلِه رَانَ رَاسْتِ خَوِ بَسْتِه كَد ۱۷ و جَزِيه
رَه دَ عِغْلُونِ پَادشَاهِ مَوَّابِ بُرْدِ. عِغْلُونِ يِگِ آدَمِ
غَدْرِ چَاقِ بُوَد. ۱۸ وَخْتِي اِيهُودِ اَز تَقْدِيمِ كَدُونِ
جَزِيه خِلَاصِ شُد و پَسِ سُونِ جَايِ خُوِ رَيْيِ شُد،
اِيهُودِ كَسَايِ رَه كِه جَزِيه رَه اُورْدُد، رُخْصَتِ كَد.
۱۹ مِگَمِ خَوْدِ شِي اَز پِيشِ سَنگَايِ تَرَاشِ شُدِه

---

^a ۱۳:۳ یعنی آریحا.

که دَ نَزْدِیکِ جِلْجالِ بُود، پس رفته گُفت: ”آی پادشاه، ما بَلَدِه تُو یِگ پیغامِ خُصوصی دَرُم.“ پادشاه گُفت: ”چُپ بَش!“ و پِگِ کسای که دَ اُونجی پیشِ اَزو ایسته بُود بُرو رفت.

۲۰ اوخته ایهُود نَزْدِیکِ اَزو رفت و اُو تنهای خُو دَ باله خانِه تایستونی خُو شِشتُد. و ایهُود گُفت: ”ما از طَرَفِ خُدا بَلَدِه تُو یِگ پیغامِ دَرُم.“ امی که اُو از چَوکی خُو باله شُد، ۲۱ ایهُود دِستِ چَپِ خُو ره دِراز کد و خَنجر ره از رانِ راستِ خُو کشیده دَ کُورِه اَزو چَقی کد؛ ۲۲ و دِستِه خَنجر ام قد تیغ شی دَ کُورِه اَزو دَر اَمَد و چربی تیغ شی ره پوشند، چراکه ایهُود خَنجر ره از کُورِه اَزو بُر نکد؛ و شِکْمبه-و-رودِه اَزو سر کد. ۲۳ اوخته ایهُود دَ دالیز بُر شُد و درگه های باله خانِه ره دَ بِلِه اَزو پیش کده قُلف کد.

۲۴ بعد ازی که ایهُود رفتُد، خِدْمتگارای عِگلون اَمَد و دید که درگه های باله خانِه قُلف آسته. اونا گُفت: ”اُو حتماً دَ اُتاقِ تایستونی

رفع حاجت مونه. ” ۲۵ پس اونا انتظار کشید
تا غیتیکه بے طاقت شد؛ اونا وختی دید که او
درگه های باله خانه ره هنوز ام واز نکده، اونا
کلی ره گرفته درگه ها ره واز کد و دید که بادر
ازوا مُرده د زمی اُفتده.

۲۶ د غیتیکه خدمتگارا انتظار میکشید،
ایهود دوتا کده رفت و از سنگای تراش شده
تیر شد و صحیح-و-سلامت د سعیره رسید.
۲۷ وختیکه د اونجی رسید، او شیپور ره د
کوهستون افرایم د صدا اورد و بنی اسرائیل قد
ازوقتی از کوهستوتاه شد و ایهود د پیش روی
ازوا مورفت. ۲۸ اوخته او دزوا گفت: ” از پشت
مه بیید، چون خداوند، دشمنای شمو موآبیا ره
د دست شمو تسلیم کده. ” پس اونا از پشت
ازو رفت و راه های تیر شدو از دریای اردن ره
د روی موآبیا بسته کد و هیچ کس ره نه ایش
که تیر شنه. ۲۹ اونا د امزو غیت تقریباً ده هزار
نفر موآبیا ره کشت که پگ شی مردای زورتو

و جنگی بُود؛ هیچ کس دوتا نَتَنِست. ۳۰ دَ امزُو
روز موآبیا دَ تَی دِستِ بَنیِ إِسرائیلِ ذَلیلِ شُد و
سرزمینِ إِسرائیلِ مُدَتِ هشتاد سال آرام بُود.

قاضی شَمگر

۳۱ بعد از ایهُود، شَمگر باچه عَنات رهبر شُد،
کسی که شش صد نفرِ فَلَسطینیا ره قد سوته
چیو چوپو کُشت. او ام إِسرائیل ره نجات دَد.

قاضی دِبوره

۳۲ بعد از فَوْتِ ایهُود، بَنیِ إِسرائیلِ بسم
چیزای ره که دَ نظرِ خُداوند زِشت بُود،
انجام دَد. ۲ و خُداوند اونا ره دَ دِستِ یابین
پادشاهِ کِنعان دَدَه سَودا کد؛ او دَ حاصور
حُکمرانی مُوکد و قومندانِ لشکرِ ازو سِیسِرا
بُود که دَ حَرُوشِیت-هَگوئیمِ زندگی مُوکد. ۳ بَنیِ
إِسرائیلِ دَ پیشِ خُداوند ناله-و-فریاد کد، چُون
یابین نُه صد گاڈیِ جنگیِ آینی دَشت و مُدَتِ

بیست سال مُوشد که دَ بِلَه بَنی اسرائیل عَدَر
ظُلْم مُوکد.

۴ دَمَزُو غَیت دِبورَه نَبیه، خاتُون لَپیدوت بَنی
اسرائیل ره رهبری مُوکد. ۵ اُو دَ تَی درختِ
خُرَمای دِبورَه که دَ مینکلِ رامه و بَیت-ئیل دَ
کوهستونِ اِفرایم بُود، مِیشِشت و بَنی اسرائیل
بلدَه قضاوت دَ پیشِ اَزُو مِیمَد. ۶ یگ روز اُو
نفر رَی کده باراق باچَه اَبینوعَم ره از قادِش
نفتالی طلب کد و دَزُو کُفت: ”خُداوند، خُدای
اسرائیل دَز تُو اَمَر کده که، ’بُورُو، طرفِ کوهِ
تابور حَرکت کُو و دَه هزار نفر ره از اولادِه نفتالی
و اولادِه زَبولون قد خُو قتی بُر. ۷ ما سِیسِرا
قومندانِ لشکرِ یابین ره قد گاڈی های جنگی
و لشکر شی دَ پالوی دریاچَه قِیشون دَ پیشِ
از تُو مِیرُم و اُو ره دَ دِستِ از تُو تسلیم مُوئم.“
۸ باراق دَزُو کُفت: ”اگه تُو قد مه بوری، ما
مورُم؛ لیکن اگه تُو قد مه نَروی، ما نَمورُم.“
۹ دِبورَه کُفت: ”خوبه، ما قد تُو مورُم، لیکن

دَ امزی سَفَر که تُو موری، اِفْتخار نَصیب تُو
نَمُوشه، چَراکه خُداوند سِیسِرا ره دَ دِستِ یِگ
خاتُو تَسلیم مونه. ” پس دِبوره باله شُدِه قد باراق
دَ قَادِش رفت.

۱۰ اوخته باراق مَرَدای زِبُولُون و نَفتالی ره جم
کد و دَه هزار نفر از پُشتِ اَزُو رِبی شُد؛ دِبوره
ام قد اَزُو قَتی رفت. ۱۱ دَ امزُو غِیت حابِرِ قِینی
خود ره از دِیگه قِینیا یعنی از اولادِ حوَباب
خُسْرِبِرِه مُوسیٰ جدا کُدد و دَ پِیشِ دِرختِ بَلُوط
دَ صَعنایم، دَ نَزدِیکِ قَادِش خِیمه زُدَد.

۱۲ وختی دَ سِیسِرا خِبر دَدِه شُد که باراق
باچِه اَبینوَعَم دَ کوهِ تَابور بُر شُدِه، ۱۳ سِیسِرا
تمامِ گاڈی های جنگی خُو، یعنی نُه صد گاڈی
جنگی آینی خُو و پِگِ مَرَدای ره که قد شی
بُود، از حَرُوشِت-هَگَوِئِیم دَ دِریاچِه قِیشون طلب
کد. ۱۴ دِبوره دَ باراق کُفت: ” باله شو، اِمروز
روزی آسته که خُداوند سِیسِرا ره دَ دِستِ اَز تُو
تَسلیم مونه. اونه، خُداوند پِیشلون تُو رفته. ”

پس باراق از کوهِ تابور تاه شد و ده هزار نفر از پشتِ ازو میمد. ^{۱۵} اوخته خُداوند سِیسِرا ره قد تمامِ گاڈی های جنگی و لشکر شی د پیشِ باراق د گَلگلمیری آندخته د دمِ شمشیر دد؛ و سِیسِرا از گاڈی خُو تاه شده پیده دوتا کد. ^{۱۶} مگم باراق گاڈی ها و لشکرِ سِیسِرا ره تا خروشت-هگوتیم دُمبال کد و پگِ لشکرِ سِیسِرا د دمِ شمشیر کُشته شده افتد، د اندازه که یگ نفر ام باقی نمند.

^{۱۷} تنها خودِ سِیسِرا پیده دوتا کده د خیمه یاعیل خاتونِ حابرِ قینی رفت، چراکه بینِ یابین پادشاهِ حاصور و خانوارِ حابرِ قینی صلح بود. ^{۱۸} و یاعیل د دمِ راهِ سِیسِرا بُر شده دزشی گفت: ”دور بُخور بادار مه، پیشِ ازمه دور بُخور؛ نترس.“ پس او د پیشِ ازو دور خورده د خیمه داخل شد و یاعیل او ره قد یگ لیاف پوشند. ^{۱۹} اوخته سِیسِرا دزو گفت: ”بلده مه ایقس او بدی که غدر تُشنه استم.“ یاعیل یگ مَشک

شیر ره واز کد و دزُو شیر دَد که وُچی کنه و اوره
 پوشند. ۲۰ سِیسِرا دزُو گُفت: ” د دان درِگه خیمه
 ایسته شو و اگه کُدم کس آمده از تو پُرسان کد
 که آیا یگو کس د اینجی آسته؟ بگی، نه. ”
 ۲۱ مگم یاعیل خاتونِ حابریگ میخ خیمه ره قد
 یگ چکش د دست خو گِرِفته، آهسته آهسته د
 پیش ازو رفت و میخ ره د چوقوی شی کُفت،
 د اندازه که میخ د زمی دَرآمد و او مُرد، چُون
 او از خاطری که منده بود سخت خاو رفتد.
 ۲۲ وختیکه باراق د دُمبالِ سِیسِرا آمد، یاعیل د
 دَمِ راهِ شی بُر شده دزُو گُفت: ” بیه تا دز تو امو
 نفر ره نشو بدیم که پُشت شی میگردی. ” پس
 باراق د خیمه ازو داخل شد و دید که سِیسِرا
 مُرده افتده و میخ خیمه د چوقوی شی.
 ۲۳ پس د امزو روز خُدا یابین پادشاهِ کنعان ره
 د پیشِ بنی اسرائیل خار-و-ذلیل کد. ۲۴ و دستِ
 بنی اسرائیل د بله یابین پادشاهِ کنعان سخت تر

و سخت‌تر شده مورفت، تا ای که یابین پادشاه
کنعان ره نابود کد.

سرودِ دِبوره

۱ دَ امزُو روزِ دِبوره و باراق باچه اَبینوعَم
سرودِ خنده گفت:

۲ ”ازی که رهبرا دَ اسرائیل رهبری کد،
ازی که قوم داوطلبانه حاضر شد،
خداوند ره حمد-و-ثنا بگید!

۳ آی پادشایو بشنوید؛ آی حکمرانا
گوش بگیرید!
ما بلده خداوند سرود میخاتم؛
ما دَ ستایشِ خداوند، خدای اسرائیل
ساز میزنم.

۴ آی خُداوند، وختیکه تُو از سعیر
 بُر شُدِه رفتی،
 اَر، غَیتیکه از منطقه اِدوم
 حَرکت کدی،
 زمین دَ لَرزه شُد، از آسمو قطره ها ریخت
 و اُورها بارو بارَند.
 ۵ کوه ها دَ حُضُورِ خُداوند تکان خورد،
 حتی اَمی کوه سِینا دَ حُضُورِ خُداوند،
 خُدای اِسرائیل.

۶ دَ روزای زندگی شَمگَر باچه عَنات،
 دَ روزای زندگی یاعیل راه ها خالی شُد
 و مُسافِرو از راه های کَج-و-پیچ مورفت.
 ۷ مَرَدای جنگی^a دَ اِسرائیل کَرخت شُد،
 اونا کَرخت بُود تا غَیتیکه ما
 دُبوره باله شُدَم،

---

^a ۵:۷ یا «اَغیلگی ها»

ما دَ إِسْرَائِيلَ دَ عِنْوَانِ آبِهَ بِالِهَ شُدْمَ .
^۸ چُونِ اُونَا خُدَايُونِ نَوَ رِهَ اِنْتِخَابِ كُدُ ،
 اوخته جنگ دَ درگه ها رَسِيدَ .
 دَ مِينَكَلِ چَلِ هِزَارِ نَفَرِ دَ إِسْرَائِيلِ ،
 حتّٰی يِگِ سِپَرِ وِ نَيْزِهَ اَمِ پِيدَا نَمُوشُدَ .
^۹ دِلِ مِهَ دَ سِرْكَرْدِهَ هَايِ إِسْرَائِيلِ مَائِلِ اَسْتِهَ ،
 دَ كَسَايِ كِهَ اَزِ مِينَكَلِ قَوْمِ دَاوِطَلْبَانِهَ
 حَاضِرِ شُدَ .
 خُدَاوَنَدِ رِهَ حَمْدِ-و-ثَنَا بُوْگِيدَ .

^{۱۰} اَيِ شُمُو كَسَايِ كِهَ دَ اَلَاغَايِ
 سَفِيدِ سَوَارِ اَسْتِيدِ
 وِ دَ بِلِهَ پَالُونِ هَايِ قِيمَتِي مِيشِينِيدِ
 وِ اَيِ كَسَايِ كِهَ رَاهْگُذَرِ اَسْتِيدِ ،
 تَوَجُّهَ كُنِيدِ ؛
^{۱۱} اَوَازِ سَرُودْخَانَا رِهَ دَ نَزْدِيكَ نُوْرِ
 هَا بِشَنُويَدِ ،

اونا د اُونجی کارای عادِلانِه خُداوند
ره بَیان مُونه،
کارای عادِلانِه مَرَدای جنگی^a ازو
ره د اِسرائیل.

اونه، قومِ خُداوند د درگه های شار تاه شُد.
۱۲ بیدار شو، بیدار شو، آی دِبوره!
بیدار شو، بیدار شو و سُرود بِخان!
باله شو آی باراق، آی باچه اَبینوعَم!
اسیرای خُو ره د اسیری بُبر!
۱۳ اونه، باقی مَنده های بنی اِسرائیل
د پیشِ کُنه کَلونا اَمَد؛
قومِ خُداوند قد مَرَدای دلیر-و-جنگی
د پیشِ ازمه اَمَد.
۱۴ از اِفرایم کسای اَمَد که جای بُود-و-باش
ازوا عمالِیق بُود؛

---

^a ۱۱:۵ یا «آغیلگی ها»

اونا د پُشت تُو بُود، آی بنیامین،
قد قومای تُو؛

از ماخیر سرکرده ها تاه شده آمد
و از زبُولون کسای که تیاقِ قومنده
ره د دست خُو دشت.

۱۵ رهبرای یساکار قد دِبوره بُود
و مردای یساکار قد باراق؛
اونا از پُشتِ ازو د دَره هُجوم بُرد.

د مینکلِ دسته های رتوبین
غدرِ اختلافِ نظر وجود دشت.

۱۶ چرا د مینکلِ قوتونا ششته؟
آیا بلده ازی که اشپلاقِ چوپونای
گله ها ره بَشنوی؟

آره، د مینکلِ دسته های رتوبین
غدرِ اختلافِ نظر وجود دشت.

۱۷ جلعاد د او طرفِ دریای اُردُن باقی مند؛
و دان، چرا د پیشِ کشتی ها ماطل کد؟

اَشیر از بغلِ دریا شور نَخورد

و دَ ساجِلِ هَای خُو باقی مَند .
۱۸ زَبُولُون قومی بُود که پَروای جان
خُو ره نَکد؛

و نَفتالی ام دَ بِلندی هَای مَیدانِ
جنگ امو رقم کد .

۱۹ پادشایو اَمده جنگ کد؛

پادشایونِ کِنعان

دَ تَعَنک دَ پِیشِ آوهای مِگیدو جنگ کد؛
اونا هیچ وُلجِه نَقَره نَگِرِفَت .

۲۰ از آسمو سِتاره ها جنگ کد،

اونا از جای هَای خُو قد سِیسِرا جنگ کد .

۲۱ دربای قِیشون اونا ره گِرِفَتِه بُرد،

امو دربای قَدیمی، دربای قِیشون .

ای جان مه، دَ قُوتِ پِیش بورُو!

۲۲ اوخته سُمِ اَسپ ها زمی ره دَ کُفتو شُد

اَره، چارپورته، چارپورته اَسپای

قوی ازو .

۲۳ ملایکه خُداوند مُوگیه: 'میروز

ره نالت کُنید

و باشنده های شی ره سخت نالت کُنید،

چراکه اونا بلده کومک قوم خُداوند نمد،

بلده کومک قوم خُداوند دِ خِلافِ

زورآورا.'

۲۴ یاعیل خاتونِ حابِرِ قینی برکت

یافته ترینِ خاتونو بشه،

برکت یافته ترینِ خاتونوی که دِ

خیمه زندگی مونه.

۲۵ سبیرا آو طلب کد و او دز شی شیر دد؛

او شیرِ قیماق-تو ره دِ جامِ شاهانه

دِ پیشِ ازو بُرد.

۲۶ او دستِ خور ره دِ میخِ خیمه دراز کد

و دستِ راستِ خور ره دِ چکشِ کارگر

و قد چکشِ دِ سرِ سبیرا زده سر

شی ره خُموچ کد؛

اُو چوقوی ازو ره شکاف کده د
زمی دوخت.

۲۷ سیسِرا د پیش پایای شی

تاو-و-پیچ خورد،

اُو اُفتد و دراز مند.

اُو د پیش پایای شی تاو-و-پیچ خورده اُفتد؛

د جایی که اُو تاو-و-پیچ خورد، د

امونجی مُرده اُفتد.

۲۸ آبه سیسِرا از کلکین توخ کد،

اُو از پُشت چوکاتِ کلکین چیغ زده گُفت:

چرا گاڈی شی د امدو ایقس دیر مونه؟

چرا آرابه های گاڈی شی بند مومنه؟

۲۹ خاتونوی دانا و درباری جواب

ازو ره گُفت،

لیکن اُو خود شی د جواب خُو موگُفت:

۳۰ 'اونا حتماً وُلجه ره جم مونه و منه

خُو تقسیم موکنه.

بلده هر مرد یگ دختر یا دو دختر میرسه؛
و بلده سیسرا و لجه رخت های رنگارنگ،
رخت های رنگارنگ گلدوزی شده؛
و از و لجه ها دو رخت گلدوزی شده
رنگارنگ بلده گردون ازمه.

۳۱ امی رقم ای خداوند، پگ دشمنای
تو نابود شنه!

لیکن دوستدارای تو رقم آفتو آلی بشه
که قد قدرت خو بر موشه.
و سرزمین ازوا مدت چل سال آرام بود.

جدعون

۱ بنی اسرائیل چیزای ره که د نظر خداوند
بد بود انجام دد. پس خداوند اونا ره بلده
هفت سال د دست میدانیا تسلیم کد. ۲ دست
میدانیا د بله بنی اسرائیل زور بود؛ و بخاطر
میدانیا بنی اسرائیل د غار های کوه ها و د

سُوفِ هَا وَ قَلْعَهُ هَا بَلَدَهُ خُو جَاى تَاشَه شُدُو
 جُور كَد. ^۳ هَر وَخْتِى كَه بَنَى إِسْرَائِيلَ زَمِينِ خُو
 رَه كِشْت مُوكَد، مِدْيَانِيَا، عَمَالِيْقِيَا وَ مَرْدُمَاى
 شَرْقِ دَ خِلَافِ اَزْوَا مِيْمَد. ^۴ اُونَا دَ خِلَافِ اَزْوَا
 خِيْمَه مِيْزَد وَ حَاصِلَاتِ زَمِي رَه تَا غَزَه اَز بِيْن
 مُوْبُرْد وَ دَ إِسْرَائِيلِ خُورَاكَه، گُوسِپُو، گَاو وَ اَلَاغِ
 بَاقِي نَمِي اِيْشْت، ^۵ چُون اُونَا قَد چَارپَايَاى خُو
 مِيْمَد وَ خِيْمَه هَاى خُو رَه اَم قَد خُو مِيُوْرْد وَ رَقْمِ
 مَلَخِ كَلُو بُود. اُونَا وَ اَشْتَرَاى اَزْوَا كَه بَعِ حِسَابِ
 بُود دَ سِرْزَمِيْنِ إِسْرَائِيلِ دَاخِلِ مُوشُد تَا اُو رَه
 خَرَابِ كَنَه. ^۶ وَخْتِيْكَه بَنَى إِسْرَائِيلَ دَ وَسِيْلَه
 مِدْيَانِيَا غَدْر خَار-وَ-ذَلِيْلِ شُد، اُونَا دَ پِيْشِ خُدَاوَنْدِ
 نَالَه-وَ-فِرْيَادِ كَد.

^۷ وَخْتِى بَنَى إِسْرَائِيلَ اَز دِسْتِ مِدْيَانِيَا دَ پِيْشِ
 خُدَاوَنْدِ نَالَه-وَ-فِرْيَادِ كَد، ^۸ خُدَاوَنْدِ بَلَدَه بَنَى
 إِسْرَائِيلِ يِگِ نَبِي رَبِي كَد وَ اُو دَزْوَا كُفْت:
 ”خُدَاوَنْدِ، خُدَاى إِسْرَائِيلِ اِيْنِي رَقْمِ مُوْگِيَه، ‘مَا
 شُمُو رَه اَز مِصْرِ بُرُو اُوْرُدْمُ وَ اَز سِرْزَمِيْنِي كَه

غُلام بُودِید بُر کُدم. ^۹ ما شُمو ره از دِستِ مِصرِیا
 و از دِستِ پِگِ کِسای که دَ بِلِه شُمو ظُلم مُوکد،
 خلاص کُدم؛ اَرے، کِسای ره که دَ بِلِه شُمو ظُلم
 مُوکد از پِیشِ رُوی شُمو هِی کده، سرزمینِ ازوا
 ره دَز شُمو دَدم. ^{۱۰} و دَز شُمو کُفتم که، ”ما
 خُداوند، خُدای شُمو اَستم؛ از خُدایونِ اَمورِیا که
 دَ سرزمینِ ازوا زِندگی مُونید، ترس نَخورید،“
 لیکن شُمو از اید مه نَشُدید. ”

^{۱۱} اوخته یگِ مِلایکِه خُداوند اَمده دَ تِی
 دِرختِ بَلوط که دَ عُفره بُود و دَ یوآشِ اَبِیعزری
 تعلقِ دَشتِ شِشت، دَ نَزدیکِ امزُو جای که
 جدعون باچه یوآشِ گندُم ره دَ مَنِه چَرخُشتِ
 انگور مُوکفت تا اُو ره از مِدیانیا تاشه کنه.
^{۱۲} اوخته مِلایکِه خُداوند دَزُو ظاهِر شُد و دَزُو
 کُفت: ”اِی مَرِدِ زورثُو-و-دَلیر، خُداوند قد ازتُو
 یه.“ ^{۱۳} جدعون دَزُو کُفت: ”او بادار مه، اگه
 خُداوند قد ازمو اَسته، پس چرا پِگِ امزی چیزا
 دَ بِلِه ازمو اَمده؟ کُجا اَسته پِگِ کارای عَجیبِ

ازو که بابه‌گلونای مو دَز مو نقل کده گُفت،
'آیا خُداوند مو ره از مِصر بُرو نُورد؟' لیکن
آلی خُداوند مو ره ایله کده و دَ دِستِ مِدیانیا
تسلیم کده.

۱۴ اوخته خُداوند رُوی خُو ره سُون ازو کده
گُفت: "بورو، قد امزی قُوت خُو اسرائیل ره
از دِستِ مِدیانیا نِجاتِ بَدی. اینه، ما تُو ره
بَلدِه امزی کارِ رِبی مُونم." ۱۵ جدعون دَ جواب
شی گُفت: "یا مَولا، ما چطور مِیتنم اسرائیل
ره نِجاتِ بَدیم؟ اولادِ بابه مه دَ مینکلِ طایفه
مَنسسی ضعیف‌ترین آسته و ما ام دَ خانوارِ آته خُو
ریزه‌ترین آستم." ۱۶ خُداوند دَز شی گُفت: "ما
قد تُو آستم و تُو مِدیانیا ره شِکستِ مِیدی مِثل
که یگ نفر ره شِکستِ بَدی." ۱۷ اوخته جدعون
دَز شی گُفت: "اگه نظرِ لُطفِ تُو دَ بَله مه آسته،
دَز مه یگ علامتِ نِشو بَدی تا معلوم شنه که
تُو آستی که قد ازمه توره مُوگی." ۱۸ و خاهش
مُونم که ازینجی نروى تا وختیکه پیش تُو بییم

و هدیه خو ره آورده دَ حُضور تُو تقدیم کنم. ”
خداوند گفت: ” ما می‌شینم تا که تُو پس بییی. ”

۱۹ اوخته جدعون رفته یگ بزغله ره پخته
کد و از یگ ایفه آردِ نرم نان های فطیر جور
کد؛ او گوشت ره دَ یگ سَبَد ایشت و شوروی
گوشت ره دَ یگ کاسه شیو کد و اونا ره دَ تَی
دِرختِ بَلوط دَز شی آورده دَ پیشِ ازو ایشت.
۲۰ و ملایکه خدا دَزو گفت: ” گوشت و نان های

فطیر ره گرفته دَ بِلَه امزی قاده بیل و شوره
ره دَ بِلَه شی شیو کو. ” پس او امو رقم کد.

۲۱ اوخته ملایکه خداوند تیاقی ره که دَ دست
شی بُود، دِراز کد و قد نوک شی دَ گوشت
و نان های فطیر دُکه دَد؛ و از قاده یگ آتش
بُر شده گوشت و نان های فطیر ره قُورت کد.

دَ امزو غیت ملایکه خداوند از نظرِ ازو غیب
شُد. ۲۲ اوخته جدعون پی بُرد که او ملایکه

خداوند بُود و گفت: ” آه خداوند-خدا! ما ملایکه
خداوند ره رُوی دَ رُوی دیدم! ” ۲۳ خداوند دَزو

گفت: "سلامتی نصیب تو شنه! ترس نخور،
 نمومری." ۲۴ اوخته جدعون د اُونجی بلده
 خداوند یگ قربانگاه آباد کد و او ره «خداوند
 سرچشمه سلامتی یه» نام کد که تا امروز د
 عُفره ابیعزریا باقی آسته.

۲۵ د شاو خداوند دزو گفت: "نرگاو آته خو،
 یعنی نرگاو دوومی ره که هفت ساله آسته بگیر
 و قربانگاه بعل ره که د آته تو تعلق دره بیرو کو
 و بت اشیره ره که د پالوی شی آسته، میده کو؛
 ۲۶ بعد ازو بلده خداوند، خدای خو د بله امزی
 قاده یگ قربانگاه د مطابق مقررات آباد کو و
 گاو دوومی ره گرفته د بله آتش چپو بت اشیره
 که میده کده، د عنوان قربانی سوختنی تقدیم
 کو." ۲۷ پس جدعون ده نفر از خدمتگاری خو
 ره گرفت و چیزی ره که خداوند دز شی گفتد
 د جای آورد؛ لیکن ازی که از خانوار آته خو و
 مردم شار میترسید، ای کار ره د روز نکد بلکه
 د غیت شاو انجام دد.

۲۸ وختی مردُمِ شارِ صَباحِ گاه از خاو باله شُد،
 دید که قُربانگاہِ بَعْلِ بیرو شُدِه و بُتِ اَشیره که
 دَ پالوی شی بُود، میده شُدِه و گاوِ دوومی دَ بلِه
 قُربانگاہی که آباد شُدُد، تقدیم شُدِه. ۲۹ اوخته
 اونا قد یگدیگه خُو گُفت: ”کی ای کار ره
 کده؟“ وختی اونا پُرس-و-پال و تحقیق کد، دزوا
 گُفته شُد که، ”جدعون باچه یوآش ای کار ره
 کده.“ ۳۰ پس مردُمِ شارِ دَ یوآش گُفت: ”باچه
 خُو ره بُرو بَیر تا کُشته شُنه، چراکه قُربانگاہِ بَعْلِ
 ره بیرو کده و بُتِ اَشیره ره که دَ پالوی شی بُود،
 میده کده.“ ۳۱ لیکن یوآش دَ تمامِ کسای که دَ
 خِلافِ ازو جَم شُدُد، گُفت: ”آیا شُمو بخاطرِ بَعْلِ
 دعوا مُونید؟ آیا شُمو ازو دِفاع مُونید؟ هر کسی
 که بخاطرِ ازو دعوا کُنه تا صَباحِ صُبح کُشته
 موشه! اگه بَعْلِ خُدا آسته، بیلید که او بلده
 خُو دعوا کُنه، چراکه قُربانگاہِ ازو بیرو شُدِه.“

۳۲ پس دَمَزُو روز اونا جدعون ره یَرُوب-بَعَل^a نام
کد و گُفت: ”بیلید که بَعَل قد ازو دعوا کُنه،
چراکه او قُربانگاهِ ازو ره بیرو کده.“

۳۳ اوخته پگِ مِدیانیا، عمالِیقیا و مردُمِ شَرِق
یگجای شد و از درِیای اَرْدُن تیر شده دَ دَرّه
یَزْرِعیل خیمه زد. ۳۴ دَ امزُو غَیت روحِ خُداوند
دَ بَلّه جدعون قرار گرفت و او شیپور ره دَ صَدا
اُورده مردُمِ اَبِیعِزِر ره کوی کد تا دَ پُشتِ ازو
ایسته شنه. ۳۵ او قاصِدا ره دَ تمامِ سرزمینِ
مَنَسّی رَیّی کده اونا ره ام کوی کد تا دَ پُشتِ
ازو ایسته شنه. او امچنان قاصِدا ره دَ پیشِ
طایفه های اَشیر، زَبُولون و نَفتالی رَیّی کد و
اونا ام دَ دَمِ راهِ شی اَمَد.

۳۶ اوخته جدعون دَ خُدا گُفت: ”اگه اِسْرائیل
ره دَ وَسِیلَه دِسْتِ ازمه نِجاتِ مِیدی، اَمو رقم
که گُفتی، امی خاهش مَره قَبول کُو؛ ۳۷ اینه،

---

^a ۶:۳۲ یعنی «مُدعی بَعَل»

ما پوستِ پَشْمی ره دَ خرموجوی میلم، اگه شبنم
 تنها دَ بِلَه پوست بُود و زمی پگ شی خُشک
 بُود، اوخته ما میدنم که اسرائیل ره دَ وسیله
 دستِ ازمه نجات میدی، امو رقم که گفتی. ”
 ۳۸ و امو رقم شد. وختی جدعون صَباح گاه باله
 شد و پوست ره خِشپه کد، از خِشپه کده پوست
 یگ کاسه پُر از او شبنم شد. ۳۹ اوخته جدعون
 بسم دَ خدا گفت: ”قار تو دَ بِلَه مه باله نیه،
 بیل که یگ دفعه دیگه ام توره بُگیم. لُطفاً دَز
 مه اجازه بدی که یگ دفعه دیگه ام قد پوستِ
 پَشْمی آزمایش کنم. ایمدفعه بیل که تنها پوست
 خُشک بشه و دَ تمام زمی شبنم بشینه. ” ۴۰ خدا
 دَ امزو شاو امو رقم کد: تنها پوستِ پَشْمی
 خُشک بُود و دَ تمام زمی شبنم ششتند.

جدعون مدیانیا ره شکست میدیه

۱ پس یروب-بعل یعنی جدعون قد تمام
 لشکری که قد شی بُود صَباح گاه باله شد
 ۴۰

و حَرَكْت كَدِه دَ نَزْدِيكِ چِشْمِه حَرُود خِيْمِه زَد؛
و خِيْمِه-گَاهِ مِديَانِيَا دَ شِمَالِ اَزْوَا دَ نَزْدِيكِ كُوِه
مُورِح دَ دَرَّه بُوْد. ^۲ خُداوَنَد دَ جَدْعُون كُفْت:
”مَرْدَايِ كِه قَد تُو اَسْتِه، اَز حَد كَلُو يَه، مَا
مِديَانِيَا رِه دَ دِسْتِ اَزْوَا تَسْلِيْمِ نَمُونُم؛ نَشْنِه كِه
بَنِي اِسْرَائِيْل خُود رِه دَ بَلَه مِه كُتِه كُتِه كَدِه بُوگِيَه
كِه زُورِ خُودُون مُو، مُو رِه نِجَاتِ دَد. ^۳ پَس اَلِي
اِي رِه اِعْلَانِ كُو و دَ گُوشِ قَوْمِ رَسَنْدِه بُوگِي:
’هَر كَسِي كِه تَرَس خُورْدِه و وَحْشَتِ كَدِه، مِيْتْنِه
اَز كُوِه جِلْعَادِ پَس بُورِه.‘ ” اُوخْتِه بِيَسْتِ و دُو
هَزَارِ نَفَرِ قَوْمِ پَس رِفْتِ و دَه هَزَارِ نَفَرِ بَاقِي مَنَد.
^۴ و خُداوَنَد بَسْمِ دَ جَدْعُون كُفْت: ”مَرْدَايِ قَوْمِ
هِنُوزِ اَم كَلُو يَه؛ اُونَا رِه دَ لَبِ اُو بِيْرِ و مَا اُونَا
رِه دَ اُونَجِي بَلْدِه تُو اَزْمَايشِ مُونُم. هَر كَسِي
رِه كِه كُفْتُم اَيْنِمِي قَد تُو بُورِه، اُو بَايْدِ قَد تُو
بُورِه و هَر كَسِي رِه كِه كُفْتُم اَيْنِمِي قَد تُو نَرُوه،
اُو بَايْدِ قَد تُو نَرُوه.‘ ” ^۵ پَس جَدْعُون مَرْدَايِ قَوْمِ
رِه دَ لَبِ اُو اُورْدِ و خُداوَنَد دَزُو كُفْت: ”كَسَايِ

که آو ره قد زبون خُو وُچی مُونه، رقمی که
 سَگ چَل مِیزَنه، اونا ره یگ طرف جدا کُو، و
 کسای که دَ بِلَه زانوی خُو شِشته قد قَفِ اَلِغِه
 خُو آو وُچی مُونه، اونا ره یگ طرف. ^۶ اوخته
 تِعدادِ کسای که دِست خُو ره دَ دان خُو بُرده آو
 وُچی کد سه صد نفر بُود؛ لیکن باقی مردای
 قوم پگ شی قد زانوی خُو حَم شُدِه آو وُچی
 کد. ^۷ اوخته خُداوند دَ جدعون گُفت: "ما قد
 امزی سه صد نفر که قد قَفِ اَلِغِه خُو آو وُچی
 کد، شُمو ره نِجات مِیدیْم و مِدیانیا ره دَ دِست
 تُو تسلیم مُونْم. مردای دِیگه ره بیل که پس دَ
 مُلک-و-جای خُو بوره. ^۸ پس اُمو سه صد نفر
 خورا که و شیپُورا ره از دِستِ ازوا گِرفت. اوخته
 جدعون باقی اسرائیلیا ره هر کُدمِ ازوا ره پس
 دَ خِیمه شی رِبی کد، لیکن اُمو سه صد نفر
 ره نِگاه کد. خِیمه گاهِ مِدیانیا تیلونِ ازوا دَ مَنه
 دَره بُود.

۹ دَمَزُو شَاو خُدَاوَنَد دَ جَدَعُون كُفْت: ”بَالِه
 شُو و دَ بِلِه خِيْمِه گَاهِ مِدْيَانِيَا حَمَلِه كُو، چُون مَا
 اُونَا رِه دَ دِسْتِ اَزْتُو تَسْلِيْمِ كَدِيْم. ۱۰ لِيَكِن اَكِه
 اَز حَمَلِه كَدُو تَرَس مُوْخُوْرِي، قَد خِدْمَتگَار خُو
 فُوْرِه دَ خِيْمِه گَاهِ اَزْوَا بُوْرُو ۱۱ و گُوْش بِيگِر كِه
 اُونَا چِيْز خِيْل مُوْگِه. اُوخْتِه دِسْت تُو قُوِي مُوْشِه
 و دَ بِلِه خِيْمِه گَاهِ اَزْوَا حَمَلِه مُوْنِي. ” پَس اُو
 و خِدْمَتگَار شِي فُوْرِه دَ نَزْدِيكِ مَرْدَايِ مُسْلَح
 كِه دَ خِيْمِه گَاهِ مِدْيَانِيَا بُود تَاه شُد. ۱۲ مِدْيَانِيَا،
 عَمَالِيْقِيَا و پَكِ مَرْدُمِ شَرَقِ رَقْمِ مَلَخِ وْرِي غَدْر
 كَلُو دَ دَرَه جَم شُدُد و اُسْتْرَايِ اَزْوَا رَقْمِ رِيگِ دَرِيَا
 اَلِي بِي حِسَابِ و كَلُو بُود. ۱۳ و خْتِي جَدَعُون دَ
 اُوْنَجِي رَسِيْد، اَوَازِيگِ نَفْر رِه شِنِيْد كِه خَاو خُو
 رِه دَ رَفِيْقِ خُو نَقْل كَدِه مُوْكُفْت: ”اِيْنِه، مَا يِيگِ
 خَاو دِيْدِيْم، مَا دِيْدُم كِه يِيگِ نَانِ ثِكِي جَوِي دَ
 مِيْنَكَلِ خِيْمِه گَاهِ مِدْيَانِيَا لُول خُوْرْدِه تَا اَمَدِ و دَ
 يِيگِ خِيْمِه خُوْرْدِ و خِيْمِه رِه اُوْطُوْر زَد كِه اَفْتَد؛
 و خِيْمِه سَرِنگوْن شُدِه چِيْپِه شُد. ” ۱۴ رَفِيْقِ شِي

دَ جَوَابِ اَزُو كُفْت: "اِي دِيگِه چِيز نِييه بَغِير از شمشيرِ جَدْعون باچِه يُوآش قَوْمندانِ اِسْرَائِيلِيا، چُون خُدا مِديانِيا و پِگِ خِيْمه گاهِ رِه دَ دِسْتِ اَزُو تَسْلِيمِ كَدِه."

^{۱۵} وختِيكه جَدْعون نَقْلِ خاو و تَعْبِيرِ شِي رِه شَنِيد، اُو خُدا رِه سَجْدِه كَد و پَس دَ خِيْمه گاهِ اِسْرَائِيلِ اَمْدِه كُفْت: "باله شَنِيد، چُون خُداوند خِيْمه گاهِ مِديانِيا رِه دَ دِسْتِ اَز شُمو تَسْلِيمِ كَدِه."

^{۱۶} اوخته سِه صَد نَفَر رِه دَ سِه دِسْتِه تَقْسِيمِ كَد و دَ دِسْتِ هَر كُدمِ اَزوا شِيپُورا و كُوزه هَايِ خَالِي رِه دَد و مَشْعَلِ هَا رِه دَ كُوزه هَا اِشْت ^{۱۷} و دَزوا كُفْت: "وختِيكه ما دَ نَزْدِيكِ خِيْمه گاهِ دُشْمو رَسِيْدُم، سُونِ اَزْمِه تُوخِ كَدِه رَقْمِ اَزْمِه رِفْتارِ كَنِيد، يَعْنِي هَر كَارِ كِه ما كُدمِ، شُمو امِ اُمُو كَارِ رِه كُنِيْد. ^{۱۸} غِيْتِيكه ما و پِگِ كَسَايِ كِه قَد مِه اَسْتِه، شِيپُورا رِه دَ صَدَا اُورْدِي، اوخته شُمو امِ اَز هَر طَرَفِ خِيْمه گاهِ شِيپُورا رِه دَ صَدَا بِيْرِيْد و چِيغِ زَدِه بُوگِيْد: 'بَلْدِه خُداوند و بَلْدِه جَدْعون!'"

۱۹ پس جدعون و صد نفری که قد شی بود
 دَ شُرُوعِ پیره نیمِ شاو دَ بَغْلِ خیمه‌گاه رسید، دَ
 غیتیکه پیره‌دارای نو آمد؛ اوخته اونا شیپورا ره
 دَ صَدا اُورد و کوزه های ره که دَ دستای ازوا
 بود، میده کد. ۲۰ پس هر سه دسته شیپورا ره دَ
 صَدا اُورد و کوزه ها ره میده کد؛ اونا مشعل ها
 ره دَ دستای چپ خُو گرفتند و شیپورا ره دَ دستای
 راست خُو تا دَ صَدا بیره و چیغ زده مُوگفت:
 ”شمشیر بزیند بلده خُداوند و بلده جدعون!“
 ۲۱ اونا هر کُدم شی دَ جای خُو دَ چارطرف
 خیمه‌گاه ایسته شد و تمام لشکرِ مدیانا هر سو
 مُودوید و چیغ زده دُوتا مُوكد.

۲۲ وختیکه امو سه صد نفر شیپورا ره دَ صَدا
 اُورد، خُداوند شمشیرِ هر نفرِ دُشمو ره دَ ضدِ
 همدست شی دَ کار بُرد و دَ ضدِ تمام لشکر.
 لشکرِ ازوا تا بیت-شِطه سُون صریره و تا سرحدِ
 ابل-محوله که دَ نزدیکِ طبات آسته، دُوتا کد.
 ۲۳ اوخته مردای اسرائیل از نفتالی، اشیر و

پگِ مَنْسَى کوی شُد و اونا مِدیانیا ره دُمبال
 کد. ۲۴ دَمزُو غیت جدعون قاصِدا ره دَ پگِ
 کوهستونِ اِفرایمِ رَبی کد و کُفت: ”بلدِه جنگ
 قد مِدیانیا تاه بیید و راه ره دَ آوهای دربای اُردُن
 تا بَیت-باره بَگیرید.“ پس تمامِ مَرَدایِ اِفرایم
 جم شُدِه راهِ ازوا ره دَ آوهای دربای اُردُن تا
 بَیت-باره گِرفت. ۲۵ و اونا مِدیانیا ره دُمبال کده
 دُو سرکرده های مِدیانیا ره که عَرَب و زَب نام
 دَشت، دِستگیر کد؛ اوخته اونا عَرَب ره دَ قاده
 عَرَب و زَب ره دَ چرخشتِ انگورِ زَب کُشت و
 سرِ عَرَب و سرِ زَب ره از او طرفِ دربای اُردُن
 دَ پیشِ جدعون اُورد.

کُشتونِ زَب و صَلْمونَع

۱ اوخته مَرَدایِ اِفرایم دَ جدعون کُفت:
 ”ای چی کار بُود که تُو قد ازمو کدی؟“
 چرا دَ غیتِ که دَ جنگِ مِدیانیا رفتی مو ره
 کوی نکدی؟“ اونا قد ازو سخت جنجال کد.

^۲ لیکن او دزوا گفت: "آلی ما چی کار کدیم که
 قد کار از شمو برابر بشه؟ آیا خوشه های باقی
 منده انگور ره که طایفه افرایم چینده از تمام
 حاصل انگور خانوار ابعزر کده گلوتر نیسته؟
^۳ خدا دو سرکرده مدیانیان، یعنی عرب و زئب ره
 د دست از شمو تسلیم کد. ما چیز کار تنستیم
 که قد کار از شمو برابر بشه؟" وختیکه جدعون
 امی توره ره گفت، قار ازوا تاه ششت.

^۴ اوخته جدعون د پیش دریای اردن آمد و از
 دریا تیر شد، او و سه صد نفری که قد شی
 قتی بود. اونا باوجود که منده بود، هنوز ام
 دشمو ره د مبال موکد. ^۵ پس او د مردم سکوت
 گفت: "از خیر خو چند دانه نان بلده نفرای مه
 بدید، چون اونا غدر منده یه و ما از د مبال زیح
 و صلموئع، پادشایون مدیان مورم." ^۶ لیکن
 کته گلونای سکوت گفت: "آیا دستای زیح و
 صلموئع بسته شده و اونا د دست از تو یه که مو
 د لشکر تو نان پدی؟" ^۷ جدعون گفت: "خیر

بشه، وختیکه خداوند زَبَح و صَلْمونَع ره د دست مه تسلیم کد، اوخته ما گوشت شمو ره قد خار بیابو و تالِ خاردار پاره مُونم. ”^۸ ازونجی اُو دَ فَنُوئیل بُر شد و ازوا ام عینِ خاهش ره کد، لیکن مردُمِ فَنُوئیل ام رقمِ مردُمِ سُکوت اُو ره جواب دد. ”^۹ اوخته اُو دَ مردُمِ فَنُوئیل گُفت: ” وختیکه ما صَحیح-و-سَلَامَت پس بییم، امی بُرج ره بیرو مُونم. ”

۱۰ دَ امزی غَیت زَبَح و صَلْمونَع قد لشکر خُو که تقریباً پوزده هزار نفر موشد دَ قَرَقور بُود؛ اینمیا تمامِ کسای بُود که از لشکرِ مردُمِ شَرَق باقی مَنَدُد، چُون یگ صد و بیست هزار مَرِدِ جنگی ازوا کُشته شُدُد. ”^{۱۱} پس جدعون از راه کوچی ها طرفِ نوبَح و یُگبَهاه باله رفت و لشکرِ ازوا ره شکست دد، چُون لشکرِ ازوا بے خبر بُود. ”^{۱۲} زَبَح و صَلْمونَع دوتا کد، لیکن اُو اونا ره دُمبال کده امو دُو پادشاهِ مَدیان یعنی زَبَح

و صَلْمُونَع ره دِسْتِگِیر کد و تمامِ لشکرِ ازوا
وَحَشْت زده شد.

۱۳ وختی جدعون باچه یوآش از راه کوتلِ
حارس از جنگ پس آمد، ۱۴ او یگ جوان ره
که از مردُم سُکوت بُود گِرِفْتِه از شی تحقیق کد
و او نام های کتّه کلونا و ریش سفیدای سُکوت
ره که هفتاد و هفت نفر بُود، بلده شی نوشته
کد. ۱۵ اوخته او پیشِ مردُم سُکوت آمده گفت:
”اینه، زیح و صَلْمُونَع که شمو د باره ازیا مره
طعنه دده گفْتِید، آیا دِستای زیح و صَلْمُونَع
بسته شده و اونا د دِستِ ازتو یه که مو د
لشکرِ منده-و-زِلّه تُو نان بدی؟“ ۱۶ پس او
ریش سفیدای شار ره گِرِفْتار کد و تالِ خاردار
و خارِ بیابو ره گِرِفْتِه مردُم سُکوت ره ادب دد.
۱۷ او امچنان بُرجِ فِنُوئیل ره بیرو کد و مردای
شار ره کُشت.

۱۸ اوخته د زیح و صَلْمُونَع گُفت: ”مردمای ره
که د تابور کُشتِید، چی رقم بُود؟“ اونا د جواب

شی گفت: "اونا رقم ازتو آلی بود، هر کدم ازوا رقم شاهزاده ها معلوم موشد." ۱۹ جدعون گفت: "اونا برارون مه و باچه گون ابه مه بود؛ د خدای زنده قسم اگه اونا ره زنده نگاه موكديد، شمو ره نموكشتم." ۲۰ و د يتر باچه اولباری خو گفت: "باله شو و اونا ره بکش." لیکن امو باچه ازی که ترس خوردد شمشیر خو ره نکشید، چون او هنوز ریزه بود. ۲۱ پس زیح و صلمونع گفت: "خود تو باله شو و مور ره بکش، چون قدرت مرد، د مردانگی شی آسته." پس جدعون باله شده زیح و صلمونع ره کشت و گردوبندای ره که د گردون اشرای ازوا بود گرفت.

ایفود جدعون

۲۲ اوخته مردم اسرائیل د جدعون گفت: "تو د بله مو حکمرانی کو، و بعد از تو باچه تو و نویسه تو ام حکمرانی کنه، چراکه تو مو ره از

دِستِ مِدیانیا نِجاتِ دَدی. ” ۲۳ لیکن جدعون
 دَزوا کُفت: ” ما دَ بِلِه شُمُو حُکمرانی نَمُونُم و
 باچِه مه ام دَ بِلِه شُمُو حُکمرانی نَمونه؛ خُداوند
 دَ بِلِه شُمُو حُکمرانی مونه. ” ۲۴ و جدعون اِدامه
 دَدِه دَزوا کُفت: ” ما یِگ خاهِش از شُمُو دَرُم،
 هر کُدم شُمُو گوشواره های وُلجِه گِرِفْتِه خُو ره
 دَزمه بِدِید. ” چُون دُشمنای ازوا اِسماعیلیا بُود
 و پِگ شی گوشواره های طِلائی دَشت.

۲۵ اونا دَ جواب شی کُفت: ” مو خوش-خوشو
 مِیدی. ” پس اونا یِگ چَپَن ره اوار کد و هر
 کُدم ازوا گوشواره های وُلجِه گِرِفْتِه خُو ره دَ
 بِلِه ازو اَندخت. ۲۶ وَزَن گوشواره های طِلائی
 که جدعون ازوا طلب کُدد، یِگ هزار و هفت
 صد مِثقال طِلا بُود، بَغیر از گردوبندا، طوق ها
 و کالاهای اَرغوانی که پادشایو مَپوشید و بَغیر
 از گردوبندای که دَ گردون اِشترای ازوا بُود.

۲۷ جدعون اُمُو طِلًّا ره یگ ایفود^a جور کد و اُو ره دَ شار خُو عُفره ایشْت؛ و تمامِ بَنیِ إِسْرَائِیلِ اُو ره پَرَسْتِشِ کده قد ازُو خود ره فاحِشه جور کد و اُو بَلدِه جدعون و خانوار شی یگ دام جور شُد.

فَوْتِ جَدْعُونِ

۲۸ پس مِدیانیا تابعِ بَنیِ إِسْرَائِیلِ شُد و دِیگه سر خُو ره باله نَکد؛ و سرزمینِ ازوا دَ روزای زندگی جدعون بَلدِه چل سال آرام بُود. ۲۹ اوخته یُرُوب-بَعْلِ باچه یوآش پس رفت و دَ خانِه خُو زندگی کد. ۳۰ جدعون هفتاد باچه دَشت که از پُشتِ خود شی بُود، چُون اُو خاتونوی غَدْر

---

^a ۸:۲۷ ایفود یگ کالای مخصوص بُود که بَلدِه خِدمت دَ حُضُورِ خُدا پوشیده مُوشُد. بَلدِه فامیدونِ کلوتر دَ خُرُوجِ فصلِ ۲۵ آیه ۷ و دَ فصلِ ۲۸ آیه ۴ تا ۱۴ رُجوعِ کُنید. لیکنِ اِمکانِ دَره امی ایفود که دَ امزی آیه ذکر شده مثلِ یگ زره بُوده و دِ یگ جای اوزو بُوده و مردُم اُو ره پَرَسْتِشِ مُوکده.

دشت. ^{۳۱} کنیز ازو که د شکیم بود ام بلده شی یگ باچه زبید و او ره ایملک نام کد. ^{۳۲} جدعون باچه یوآش پیر و سالخورده شد که فوت کد و د قبر آته خو یوآش د عفره ابیعزریا دفن شد.

^{۳۳} امی که جدعون فوت کد، بنی اسرائیل بسم گشت و خودون ره قد پرستش بعل فاحشه جور کد و بعل-بریت ره خدای خو جور کد. ^{۳۴} بنی اسرائیل خداوند، خدای خو ره که اونا ره از دست پگ دشمنای ازوا از هر طرف نجات دده بود، از یاد خو بُرد؛ ^{۳۵} و د حق خانوار یروب-بعل یعنی جدعون د عوض تمام نیکی که د حق بنی اسرائیل کدد، هیچ خوبی نکد.

ایملک

۱ ایملک باچه یروب-بعل د شکیم پیش ماماگون خو رفت و دزوا و پگ خانواری اولادِ بابِه آبه خو گفت: ^۲ ”د گوشِ تمامِ مردمِ

شکیم رَسَنده بُگید، 'کَدَم شی بَلَدِه شُمو خُوْبتر
 آسته: ای که هفتاد نفر یعنی پگِ باچه‌گونِ
 یَرُوب-بَعَل دَ بَلِه شُمو حُکمرانی کنه یا که فقط
 یگِ نفر حاکِم شُمو بَشه؟' و دَ یاد شُمو بَشه که
 ما استُغو و گوشت شُمو آسْتُم."

۳ پس ماماگون شی پگِ امزی تورا ره از طرفِ
 ازو دَ گوشِ تمامِ مردُمِ شکیم رَسَنده؛ و دِلِ ازوا
 شد که از اَبیمَلِکِ پَیروی کنه، چُون اونا گُفت:
 "او برار مو آسته." ۴ اونا هفتاد مِثقالِ نُقره از
 بُتخانِه بَعَل-بَریت بَلَدِه ازو دَد و اَبیمَلِکِ قَد امزو
 نُقره مَرَدای ایلَه‌گشت و بے بَندوبار ره کِرا کد و
 اونا قَد ازو یگجای شد. ۵ بعد ازو دَ خانِه آتِه
 خُو دَ عُفره رفت و برارون خُو، یعنی باچه‌گونِ
 یَرُوب-بَعَل ره که هفتاد نفر بُود دَ بَلِه یگِ سنگ
 کُشت؛ لیکن یوتام باچه ریزه یَرُوب-بَعَل زنده
 مَند، چُون او خود ره تاشه کُدَد. ۶ اوخته پگِ
 مردُمِ شکیم و بَیت-مِلُو جم شده رفت و اَبیمَلِکِ

ره د پالوی درخت بلوطی که رقم ستون د شکیم
بود، پادشاه جور کد.

۷ وختیکه د یوتام خبر دده شد، او رفته د قیلی
کوه جرزیم ایسته شد و آواز خو ره بلند کده
چیغ زد و دزوا گُفت: "ای مردم شکیم توره مَره
بشنوید تا خدا توره شمو ره بشنوه!

۸ یگ روز درختا رفت تا بلده خو یگ
پادشاه تعیین کنه. اونا د درخت زیتون
گُفت: 'د بله مو حکمرانی کو.' ۹ درخت
زیتون دزوا گُفت: 'آیا روغون خو ره که
قد ازو خدا و انسان احترام موشه ایله
کنم و رفته د بله درختا حکمرانی کنم؟'
۱۰ اوخته درختا د درخت انجیر گُفت: 'تو
بیه و د بله مو حکمرانی کو.' ۱۱ لیکن
درخت انجیر دزوا گُفت: 'آیا شیرینی و
میوه خوب خو ره ایله کنم و رفته د
بله درختا حکمرانی کنم؟' ۱۲ بعد ازو
درختا د تاک انگور گُفت: 'تو بیه و د بله

مو حُکمرانی کُو. ' ۱۳ لیکن تاکِ انگور
 دَزوا کُفت: 'آیا شیره خُو ره که خُدا و
 انسان ره خوش مونه ایله کنم و رفته
 دَ بله درختا حُکمرانی کنم؟' ۱۴ دَ آخر
 پگِ درختا دَ بوټه خار کُفت: 'تُو بیه و دَ
 بله مو حُکمرانی کُو. ' ۱۵ و بوټه خار دَ
 درختا کُفت: 'اگه شُمو واقعا مَره پادشاه
 خُو تعیین مُونید، بیید و دَ سایه مه پناه
 بگیریید؛ اگه نه، آتِش از خار های مه بُر
 شنه و درختای سَر و لِبنان ره بُسوزنه!

۱۶ آیا شُمو دَ راستی و صداقت رفتار کدید دَ
 باره ازی که اَبیمَلِک ره پادشاه جور کدید؟ آیا
 شُمو دَ حقِ یُروب-بعل و خانوارا شی نیکی کدید
 و دَ حقِ ازو کاری ره کدید که سزاوار رفتار شی
 بُود؟ ۱۷ شُمو میدنید که آته مه بخاطرِ از شُمو
 جنگ کد و جان خُو ره دَ خطر اندخته شُمو ره
 از دستِ مدیانیانِ نجات دَد؛ ۱۸ لیکن شُمو امروز
 دَ ضدِ خانوارِ آته مه باله شده باچه گون شی ره

که هفتاد نفر بُود دَ بِلِه یِگ سَنگ کُشْتِید و
 اَبِیْمَلِک رِه که باچِه کِنِیزِ اَزُو اَسْتِه دَ بِلِه مَرْدُم
 شِکِیم پادشاه جور کدِید، چِراکه اُو قَوْمایِ شُمُو
 اَسْتِه. ^{۱۹} پَس اِگِه اِمروز دَ راسْتی و صِداقت قَد
 یُرُوب-بَعْل و خانوار شی رفتار کدِید، شُمُو از
 اَبِیْمَلِک خوش بَشِید و اُو از شُمُو خوش بَشِه؛
^{۲۰} لِیکن اِگِه نَکدِید، اَتِش از اَبِیْمَلِک بُر شُدِه
 مَرْدُم شِکِیم و بَیت-مِلُو رِه قُورت کُنِه و اَتِش
 از مَرْدُم شِکِیم و بَیت-مِلُو بُر شُدِه اَبِیْمَلِک رِه
 قُورت کُنِه.

^{۲۱} اوخته یوتام دُوتا کده دَ بَئیر رفت و از ترسِ
 برار خُو اَبِیْمَلِک دَ اَمونجی مَند.

^{۲۲} اَبِیْمَلِک مُدَتِ سِیه سال دَ بِلِه اِسْرائیل
 حُکمرانی کد. ^{۲۳} اوخته خُدا رُوح بے اِتفاقی رِه
 دَ بَینِ اَبِیْمَلِک و مَرْدُم شِکِیم قرار دَد؛ و مَرْدُم
 شِکِیم دَ اَبِیْمَلِک خِیانت کد. ^{۲۴} اِی کار شُد تا
 اِنْتِقامِ ظُلْمی که دَ بِلِه هفتاد باچِه یُرُوب-بَعْل
 شُد دَ گِرِفْتِه شُنِه و خُونِ اَزُوا از بَرارِ اَزُوا اَبِیْمَلِک

که اونا ره کُشتند و از مردُمِ شِکیم که دِستِ ازو ره بلده کُشتونِ برارون شی قوی کُدد، بازخاست شنه. ۲۵ پس مردُمِ شِکیم دَ قِیلی کوه ها دَ خِلافِ اَبِمَلِکِ کَمینِ گِرفت و هر کس که از پیشِ ازوا امزو راه تیر موشد، اونا او ره لُچ موکد؛ و ای خبر دَ اَبِمَلِکِ رَسنده شد.

۲۶ دَ امزو غیت گَعل باچه عابدِ قد قومای خُو کوچ کده دَ شِکیم آمد و مردُمِ شِکیم دَ بله ازوا اِعتبار کد. ۲۷ اونا بُر شده دَ بله زمینا رفت و انگورا ره چینه شیره شی ره بُر کد و جشنِ گِرفت. بعد ازو دَ خانه خُدايِ خُو داخل شد و خورده و وُچی کده اَبِمَلِکِ ره نالت کد. ۲۸ و گَعل باچه عابدِ گُفت: ”اَبِمَلِکِ کِی آسته؟ آیا او اولاده اصلی شِکیم آسته که مو خدمتِ ازو ره کنی؟ نه، او باچه یروب-بعل آسته و زبول معاونِ ازو. پس مردای حَمور آته شِکیم † ره

† ۹:۲۸ پیدایش ۲: ۳۴

خِدمت کُنید. مو چِرا اَبِیْمَلِکِ ره خِدمت کنی؟

۲۹ کشِکِه ای قوم دَ زِیرِ دِستِ ازمه موبود تا کارِ اَبِیْمَلِکِ ره یکسره موكدم. ارے، دَ اَبِیْمَلِکِ موكفتُم: 'لشکر خُو ره کلو کُو و بُرو بیه. "'

۳۰ وختیکه زَبُولِ حاکِمِ شار، توره گَعلِ باچه عابدِ ره شَنِیدِ غَدِرِ قارِ شیِ باله آمد.

۳۱ او قاصدا ره تاشکی دَ پیشِ اَبِیْمَلِکِ رِبیِ کده گُفت: "اینه، گَعلِ باچه عابدِ قد قومایِ خُو دَ شِکِیمِ آمده و اونا شارِ ره دَ خِلافِ تُو دَ شورشِ میره. ۳۲ پس دَ غَیتِ شاو تُو و نفرایِ که قد تُو

آسته، باله شُده بیید و دَ بیابو کِمینِ بگِیرید.

۳۳ و صَباحِ گاهِ دَ وختِ آفتو بُرِ شُدو دَ بله شارِ

حَمَله کِنید؛ وختیکه گَعلِ و نفرایِ شیِ بُرِ شُده

دَ خِلافِ تُو آمد، هر چیزی که از دِستِ تُو مییه

دَ حقِ ازو انجامِ بدی. "

۳۴ پس اَبِیْمَلِکِ و پگِ کسایِ که قد ازو بود،

دَ غَیتِ شاو باله شُد و دَ چارِ دِسته تقسیمِ شُده دَ

پیشِ رُویِ شِکِیمِ کِمینِ گِرفت. ۳۵ وختیکه گَعلِ

باچه عابد برو آمده د دان درگه شار ایسته شد،
 ابیملک و نفرای که قد ازو بود از کمینگاه باله
 شد. ^{۳۶} غیتیکه گعل اونا ره دید، او د زبول
 گفت: "اونه، مردم از بله کوه ها تاه مییه."
 زبول دز شی گفت: "سایه کوه ها د نظر تو
 مثل مردم معلوم موشه." ^{۳۷} گعل بسم گپ زده
 گفت: "اونه، مردم از بلندی های زمی تاه مییه
 و یگ جم دیگه ام از راه بلوط پالگرا د حرکت
 آسته." ^{۳۸} اوخته زبول دزو گفت: "آلی کجا
 آسته تورای تو که گفتی، ابیملک کی آسته
 که خدمت ازو ره کنی؟ آیا امیا امو مردم نیسته
 که تو خار-و-حقیر حساب کدی؟ پس آلی بورو
 و قد ازوا جنگ کو."

^{۳۹} اوخته گعل مردم شکیم ره رهبری کد و
 قد ابیملک جنگ کد. ^{۴۰} لیکن ابیملک او ره
 رفند و او از پیش شی دوتا کد و غدر نفر
 زخمی-و-کشته شده تا دان درگه شار د هر سو
 افتد. ^{۴۱} پس ابیملک د ارومه مند؛ و گعل و

قوماى شى ره زبُول از شِكيم هَى كد تا دَ اُونجى
زندگى نَكَنه .

^{۴۲} صَباحِ امزُو روزِ مَرْدُمِ شِكيمِ دَ صحرا رفت
و اَبِيْمَلِكِ ازى توره خبر شُد . ^{۴۳} پس اُو نفرای
خُو ره گِرِفَت و اونا ره دَ سِه دِسْتِه تَقْسِيمِ كده دَ
صحرا دَ كَمِينِ شِشْت . وختى اَبِيْمَلِكِ تُوخ كد
و دِيد كه دِيگه مَرْدُمِ ام از شار بُر شُدِه مِييه ، اُو
دَ بِلِه ازوا حَمَلِه كد و اونا ره زَد . ^{۴۴} و اَبِيْمَلِكِ
قد دِسْتِه كه قد ازو بُود پيش روى كده دَ دانِ
درگِه شار ايسته شُد . دَ عَيْنِ حالِ دُو دِسْتِه دِيگه
دَ بِلِه كَسَاي كه دَ صحرا بُود هُجُوم بُرد و اونا
ره زَد . ^{۴۵} اَبِيْمَلِكِ تمامِ روزِ قد مَرْدُمِ شارِ جَنگِ
كده شار ره گِرِفَت و مَرْدُمِ ره كه دَ مَنِه شى
بُود ، كُشْت ؛ و شار ره دَ خاكِ اوار كده دَ بِلِه
شى نَمَكِ پاش دَد .

^{۴۶} وختى پگِ مَرْدُمِ بُرَجِ شِكيمِ اِي توره ره
شَنِيد ، اونا دَ قَلْعِه بُتْخَانِه ايل-بَرِيْتِ داخِلِ شُد .
^{۴۷} و دَ اَبِيْمَلِكِ خبرِ دَدِه شُد كه پگِ مَرْدُمِ بُرَجِ

شکیم دَ یگ جای جَم شُدِه. ^{۴۸} اوخته اَبِیْمَلِک و پگ کسای که قد ازو بُود دَ کوه صَلمون بُر شُد و اَبِیْمَلِک یگ تَوْر ره دَ دِست خُو گِرِفْتِه شاخچه های دِرخت ره زَد و اونا ره باله کده دَ شانِه خُو ایشْت. بعد ازو دَ کسای که قد ازو بُود، گُفت: ”شُمُو دِیدِید که ما چیز کار کَدَم، عَجَلِه کَنِید، شُمُو ام اَمُو کار ره کَنِید که ما کَدَم!“ ^{۴۹} پس تمامِ نَفرا، هر کَدَم شی بَلدِه خُو شاخچه زَد و از پُشتِ اَبِیْمَلِک رِبی شُد و اونا ره دَ چارطَرَفِ قَلعه چِیند و قَلعه ره دَ سِرِ ازوا دَ آتِش سوختَنَد. پس تمامِ مَرْدُمِ بُرجِ شِکِیم که تَقْرِیباً یگ هزار مَرْد و خاتُو بُود، ام مَرْد.

^{۵۰} اوخته اَبِیْمَلِک دَ شَارِ تَبِص رفت و دَ خِلَاف شی خِیمه زَدِه اُو ره گِرِفت. ^{۵۱} لیکِن دَ مَنِه شار یگ بُرجِ مُسْتَحکَم بُود و پگِ مَرْدا و خاتونو و تمامِ رهبرای شار دَ اُونجی دُوتا کد و درگه ها ره دَ بَلِه خُو بسته کده دَ بَلِه بامِ بُرجِ بُر شُد.

^{۵۲} اوخته اَبِیْمَلِک دَ پِیشِ بُرجِ اَمَد و قد ازوا

جنگ کد و دَ درگه بُرجِ نزدیک شد تا بُرجِ ره
قد آتش بُسوزنه؛ ^{۵۳} لیکن یگِ خاتو سنگِ بلنه
دستاس ره گرفته دَ سرِ اَیْمَلِکِ اَندخت و کاسه
سرِ ازو ره میده کد.

^{۵۴} اَیْمَلِکِ دِستی مردِ جوانی ره که
سلاح-بَردار شی بُود، کوی کد و دَزُو کُفت:
”شمشیرِ خُو ره کشیده مَره بُکش تا مردُم دَ
بارِه مه نگیه که، ’یگِ خاتو او ره کُشت.’“
پس خِدْمَتگَارِ شی شمشیرِ ره دَ کوره ازو چقی
کد و او مُرد. ^{۵۵} وختی مَرْدایِ اِسْرَائِیلِ دِید که
اَیْمَلِکِ مُرده، اونا هر کُدَمِ شی دَ خانِه خُو رفت.
^{۵۶} دَ امزی رِقْمِ خُدا اَیْمَلِکِ ره بخاطرِ شَرارتِ
شی که دَ حَقِ آتِه خُو دَ وَسِیلَه کُشتونِ هفتادِ بَرارِ
خُو کُدد، جَزَا دَد. ^{۵۷} خُدا امچنانِ تمامِ شَرارتِ
مردُمِ شِکِیمِ ره دَ سرِ ازوا اُورد و اونا دَ نالتِ
یوتامِ باچه یروِب-بَعْلِ گِرِفْتارِ شد.

قاضی تولع

۱ بعد از آيِمَلِك، تولع باچه فُوَه
نوسه دودو، يگ نفر از طايفه
يساکار باله شد تا اسرائيل ره نجات بديه.
أو د شامير د کوهستون افرایم زندگی موكد.
۲ او بنی اسرائيل ره مُدَتِ پيست و سه سال
رهبری کد. بعد ازو فوت کد و د شامير دفن
شد.

قاضی یائیر

۳ بعد ازو یائیر جلعادی باله شد و بنی اسرائيل
ره بلده پيست و دُو سال رهبری کد. ۴ او سی
باچه دشت که د بله سی الأغ سوار موشد و
أونا سی شار دشت که د سرزمین جلعاد بود و
تا امروز د نام حوت-یائیر یاد موشه. ۵ یائیر
فوت کد و د قامون دفن شد.

ظلمِ عمونیا دَ بِلِه اسرائیل

۶ بَنی اسرائیل بسم چیزای ره که دَ نظرِ خُداوند زِشت بُود، انجام دَد؛ اونا بُت های بعل، عشتاروت، خُدایونِ ارام، خُدایونِ صیدون، خُدایونِ موآب، خُدایونِ عمونیا و خُدایونِ فلسطینیا ره عبادت کد. دَ امزی رقم اونا خُداوند ره ایله کد و اُو ره عبادت نکد؛ ۷ و آتِشِ غَضَبِ خُداوند دَ خِلافِ بَنی اسرائیل دَر گرفت و اُو اونا ره سَودا کده دَ دِستِ فلسطینیا و عمونیا دَد. ۸ و اونا امزُو سال دَ بِلِه بَنی اسرائیل ظلم و سِتم ره شُروع کد و بِلده هژده سال دَ بِلِه پگِ بَنی اسرائیل که دَ اُو طرفِ دریای اُردُن دَ سرزمینِ آموریا دَ جِلعاد زندگی مُوکد ظلم کد. ۹ عمونیا ام از دریای اُردُن تیر شد تا قد خانوارهای یهُودا و بنیامین و اِفرایم جنگ کنه؛ خُلاصه، اسرائیل دَ تَنگی-و-پَریشانی سخت گرفتار بُود. ۱۰ دَ امزُو غیتِ بَنی اسرائیل دَ

پیشِ خُداوند ناله-و-فریاد کده گفت: ”مو دَ ضِد
تُو گُناه کدے، چراکه مو خُداى خُو ره ایله
کده بُت های بَعْل ره عِبادت کدے.“ ۱۱ اوخته
خُداوند دَ بَنِى إِسْرَائِيل گفت: ”آیا ما شُمو ره از
دِستِ مِصرِیا، اَمُورِیا، عَمونِیا و فِلسطِینِیا نِجات
نَدَدُم؟ ۱۲ امچنان وختیکه صیدونیا، عمالیقیا و
مَعونِیا دَ بِلَه شُمو ظُلم کد و شُمو دَ پیش مه
نالہ-و-فریاد کدید، ما شُمو ره از دِستِ ازوا
نِجات دَدُم. ۱۳ لیکن شُمو مَره ایله کده خُدايون
بیگنه ره عِبادت کدید، پس دیگه شُمو ره نِجات
نَمیدیم. ۱۴ بورید و دَ پیشِ خُدايونی که اِنْتِخاب
کدید، ناله-و-فریاد کُنید تا اونا شُمو ره از
تَنگی-و-پَریشانی شُمو خلاص کنه.“ ۱۵ لیکن
بَنِى إِسْرَائِيل دَ خُداوند گفت: ”مو گُناه کدے.
هر چیزى که دَ نظر تُو خُوب معلوم موشه قد
ازمو امو رقم رفتار کو، ولے از روى لُطف خُو
امروز مو ره نِجات بدی.“ ۱۶ پس اونا خُدايون
بیگنه ره از مینکل خُو دُور کد و خُداوند ره

عبادت کد؛ و دِلِ خُداوند دَ رَنج-و-مُصِیبتِ بَنی
إسرائیل سوخت.

۱۷ پس عمونیا جم شده دَ جِلعاد خیمه زد
و بَنی اسرائیل جم شده دَ مِصفه خیمه زد.
۱۸ اوخته رهبرای قوم، یعنی سرکرده های جِلعاد
دَ یگدیگِه خُو گُفت: ”هر کس که جنگ ره
دَ خِلافِ عمونیا شروع کُنه، اونمُو حاکِمِ پگِ
باشنده های جِلعاد موشه.“

یفتاح

۱ یفتاحِ جِلعادِ یگِ مَرِدِ
زورثُو-و-دلیر بُود. اُو باچه یگِ
فاحِشه بُود و آتِه شی جِلعاد نام دَشت. ۲ خاتُونِ
جِلعاد ام بلده ازو چند باچه زیید؛ و غیتیکه
باچه های خاتُون شی کُنه شُد، اونا یفتاح ره
بُر کد و دَزُو گُفت: ”تُو دَ خانِه آتِه مو میراث
دَ دِست نَمیری، چراکه تُو باچه خاتُونِ دیگِه
اَسْتی.“ ۳ پس یفتاح از پیشِ برارون خُو دُوتا

کد و دَ سرزمینِ طوبِ جای-دَ-جای شد. دَ
اُونجی مردای ایله گشت دَ دَورِ یفتاحِ جَم شد و
قد ازو هر سُو مورفت.

۴ بعد از چند وخت عمونیا قد بنی اسرائیل
جنگ کد. ۵ و غیتیکه عمونیا قد بنی اسرائیل
جنگ کد، ریش سفیدای جلعاد رفت تا یفتاح
ره از سرزمینِ طوب بیره. ۶ اونا دَ یفتاح گُفت:
”بیه و قومندان مو جور شو تا که مو قد عمونیا
جنگ کنی.“ ۷ لیکن یفتاح دَ ریش سفیدای
جلعاد گُفت: ”آیا شمو نبُودید که از مه بد
بُریدید و مَره از خانه آته مه هی کدید؟ و آلی
که دَ تنگی-و-پربیشانی اَسْتید، چرا پیش از مه
اَمدید؟“

۸ ریش سفیدای جلعاد دَ یفتاح گُفت: ”امزی
خاطر آلی مو دَزتُو رُوی اُوردی تا که تُو قد ازمو
بوری و قد عمونیا جنگ کنی و حاکمِ ازمو و
پگِ باشنده های جلعاد شنی.“ ۹ یفتاح دَ ریش
سفیدای جلعاد گُفت: ”اگه مَره پس بُرید و ما

قد عمونیا جنگ کُنم و خُداوند اونا ره دَ دِسْتِ
 ازمه تسلیم کنه، آیا ما حاکِم شُمو موشُم؟“
 ۱۰ ریش سفیدای جلعاد دَ یفتاح گُفت: “خُداوند
 دَ مینکل مو شاهدِ آسته که مو واقعاً مُطابقِ
 توره تُو عمل مونی.“ ۱۱ پس یفتاح قد ریش
 سفیدای جلعاد رفت و قوم او ره دَ بِلِه خُو حاکِم
 و قومندان جور کد؛ و یفتاح پگِ تورای خُو ره
 دَ حُضُورِ خُداوند دَ شارِ مِصفه گُفت.

۱۲ اوخته یفتاح قاصدا ره پیشِ پادشاهِ عمونیا
 رِبی کده گُفت: “تُو قد ازمه چی کار دَری
 که دَ خِلافِ مه اَمَدِ تا دَ بِلِه سرزمینِ مه
 حمله کنی؟“ ۱۳ پادشاهِ عمونیا دَ قاصدایِ یفتاح
 گُفت: “بخاطری که بنیِ اسرائیل بعد از بُرو
 اَمَدو از مِصر، سرزمینِ مَره از دریاچه ارنون تا
 دریاچه یبوق و دریاچه اَرْدُن گِرِفت؛ پس آلی امو
 زمینِ ها ره دَ صلح-و-آرامی دَز مه پس بدی.“

۱۴ یفتاح بسمِ قاصدا ره پیشِ پادشاهِ عمونیا
 رِبی کد ۱۵ و اونا دَزُو گُفت:

”یفتاح اینی رقم مُوگیه، اِسرائیل
 سرزمینِ موآب و سرزمینِ عمونیا ره
 نَگَرِفْتَه، ^{۱۶} چُون وختیکه اِسرائیل از
 مِصر بُرو اَمَد، اونا دَ بیابو سَفَر کده
 تا دریای سُرَخ رفت و ازونجی دَ قَادِش
 اَمَد. ^{۱۷} اوخته بنی اِسرائیل قاصِدا ره
 دَ پیشِ پادشاهِ اِدوم رَی کده کُفت، ’بلدِه
 مو اِجازه بَدی که از سرزمینِ تُو تیر
 شنی؛’ لیکن پادشاهِ اِدوم قَبُول نَکد.
 امچنان اونا قاصِدا ره دَ پیشِ پادشاهِ
 موآب رَی کد و اُو ام راضی نَشُد.
 پس اِسرائیل دَ قَادِش مَند. ^{۱۸} بعد ازو
 اونا دَ بیابو سَفَر کد و سرزمینِ اِدوم و
 سرزمینِ موآب ره دَوَره کده طرفِ شَرِق
 سرزمینِ موآب اَمَد و دَ اُو طرفِ دریاچه
 اَرنون خیمه زَد. اونا دَ سرزمینِ موآب
 داخلِ نَشُد، چراکه دریاچه اَرنون سرحدِ
 موآب بُوَد. ^{۱۹} اوخته اِسرائیل قاصِدا ره

دَ پِيشِ سِيحُونِ پادشاهِ اَمُورِيا كِه پادشاهِ
 حِشْبُونِ بُوْد، رِبي كَد و اِسْرَائِيلِ دَزُو
 كُفْت: 'لُطْفاً بِلْدِه مَو اِجازه بَدِي كِه از
 سِرْزَمِينِ تُو تير شُنِي و دَ جايِ خُودونِ خُو
 بُورِي. ۲۰' لِيكِنِ سِيحُونِ دَ بِلِه اِسْرَائِيلِ
 اِعْتَبارِ نَكْد و نَه ايشْت كِه از مُلْك
 شِي تير شُنِه، بَلَكِه سِيحُونِ پِگِ قَوْمِ
 خُو رِه جَم كَدِه دَ يَهْصَه خِيْمَه زَد و قَد
 اِسْرَائِيلِ جَنگِ كَد. ۲۱ و خُداوند، خُدايِ
 اِسْرَائِيلِ سِيحُونِ و پِگِ قَوْمِ شِي رِه دَ
 دِسْتِ اِسْرَائِيلِ تَسْلِيمِ كَد و بَنِي اِسْرَائِيلِ
 اُونَا رِه زَد. دَ اَمْزِي رِقْمِ اِسْرَائِيلِ تَمَامِ
 سِرْزَمِينِ اَمُورِيا رِه كِه دَ اَمْزِي مَمْلَكْتِ
 زِنْدَگِي مُوَكْد، تَصْرُفِ كَد. ۲۲ اُونَا تَمَامِ
 مُلْكِ اَمُورِيا رِه از دَرِياچِه اَرْنونِ تا
 دَرِياچِه يَبُوقِ و از بِيابو تا دَرِياچِه اَرْدُنِ
 تَصْرُفِ كَد. ۲۳ پَسِ اَلِي كِه خُداوند،
 خُدايِ اِسْرَائِيلِ اَمُورِيا رِه از پِيشِ رُويِ

قَوْمِ خُو إِسْرَائِيلِ هِيَ كَدَه؛ أَيَا تُو قَصْد
 دَرِي كَه تَصْرَفْ كَنِي؟ ^{۲۴} أَيَا چِيزِي رِه كَه
 خُدَايِ تُو كِمُوشِ دَز تُو بَدِيه كَه تَصْرَفْ
 كَنِي، تُو أُو رِه تَصْرَفْ نَمُونِي؟ پَس هِر
 كَسِي رِه كَه خُدَاوَنَد، خُدَايِ مُو اَز پِيشِ
 رُويِ مُو هِي كَنه مُو سِرزَمِينِ اَزُوا رِه
 تَصْرَفْ مُونِي. ^{۲۵} أَيَا تُو اَز بَالاقِ بَاچِه
 صِفُورِ پَادشَاهِ مَوآبِ خُوبْتَرِ اَسْتِي؟ أَيَا أُو
 هِرگِزِ قَد بَنِي إِسْرَائِيلِ مُخَالِفَتِ كَد وِ يَا
 قَد اَزُوا جَنگِ كَد؟ ^{۲۶} إِسْرَائِيلِ دَ حِشْبُونِ
 وِ آغِيلَايِ شِي، دَ عَرُوعِيرِ وِ آغِيلَايِ شِي
 وِ دَ پِگِ شَارَايِ كَه دَ بَغَلِ دَرِبَاچِه اَرْنُونِ
 اَسْتِه اَز سِبِه صَد سَالِ زَنَدگِيِ مُونِه. چِرَا دَ
 اَمزِيِ مُدَّتِ اُونَا رِه پَس نَكْرِفْتِيد؟ ^{۲۷} مَا دَ
 صِدِّ اَز تُو گَنَاهِ نَكْدِيم، بَلَكِه تُو دَ حَقِّ اَزْمِه
 بَدِيِ مُونِي كَه قَد اَزْمِه جَنگِ مُونِي. پَس
 خُدَاوَنَد كَه قَاضِيِ مُطْلَقِ اَسْتِه، اِمْرُوزِ دَ

بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَنِي عَمُونَ قِصَاوَاتٍ
كُنْه.

۲۸ لیکن پادشاهِ عمونیا پیغامی ره که یفتاح بلده
ازو ریی کدد، گوش نکد.

۲۹ اوخته روح خداوند د بله یفتاح قرار گرفت
و او از جلعاد و منسی تیر شده د مصفه جلعاد
رفت و از مصفه جلعاد سون عمونیا تیر شد.

۳۰ و یفتاح بلده خداوند نذر گرفته گفت: "اگه
عمونیا ره د دست مه تسلیم کنی، ۳۱ وختیکه

صَحیح-و-سَلَامَت از دست عمونیا پس رفتم،
هر جانداری که از درگه خانه مه د دم راه مه بر

شنه، او از خداوند موشه و ما او ره د عنوان
قربانی سوختنی تقدیم مونم." ۳۲ پس یفتاح

طرف عمونیا تیر شد تا قد ازوا جنگ کنه و
خداوند عمونیا ره د دست ازو تسلیم کد. ۳۳ و او

اونا ره از عروعر تا منیت که بیست شار بود و
تا ابل-کرامیم شکست دد، غدر شکست کته. د

امزی رقم عمونیا دَ پیشِ بنی اسرائیل شکست
خورد.

دُخترِ یفتاح

۳۴ اوخته یفتاح دَ مِصفه دَ خانِه خُو آمد و دید
که دُختر شی قد دیره رقص کده دَ دمِ راهِ شی
بُر شد؛ امو دُختر یگانه اولادِ ازو بود که بغير
ازو دیگه دُختر یا باچه نداشت. ۳۵ امی که یفتاح
او ره دید، کالای خُو ره چک کده گفت: ”آه!
دُختر مه! تو مَره از آسمو دَ زمی زدی و دَ بله
مه مُصیبتِ کته ره اوردی، چُون ما دان خُو ره
دَ پیشِ خُداوند واز کدیم و نَمیتنم پس بگردم.“
۳۶ اوخته دُختر شی دَزو گفت: ”آتی جو، تو دان
خُو ره دَ پیشِ خُداوند واز کده، پس چیزی که
از دان تو بُر شده، دَ حقِ ازمه امو رقم کو، چراکه
خُداوند انتقام تو ره از دُشمنای تو، از عمونیا
گرفته.“ ۳۷ و دُختر ادامه دده دَ آته خُو گفت:
”بیل که اینی کار دَ حقِ ازمه شنه: دُو ماه مَره

وخت بدی تا رفته د کوه ها بگردم و قد دوستای
 خو بلده ازی که دختر از دنیا مورم، ماتم کنم. ”
 ۳۸ او گفت: ” بورو. ” و او ره اجازه دد که بلده
 دو ماه بوره. پس او قد دوستای خو رفت و
 بلده ازی که دختر از دنیا مورفت، ماتم گرفت.
 ۳۹ بعد از ختم دو ماه، او پس د پیش آته خو
 آمد و آته شی د مطابق نذری که گرفتد قد ازو
 رفتار کد. امو دختر هرگز قد یگو مرد نزدیک
 نشدد. پس د اسرائیل رسم شد ۴۰ که دختران
 اسرائیلی هر سال برو بوره و بلده دختر یفتاح
 جلعادی ماتم بگیره، د یگ سال چار روز.

یفتاح و طایفه افرایم

۱۲ مردای افرایم جم شده طرف صفون
 تیر شد و د یفتاح گفت: ” چرا بلده
 جنگ کدو قد عمونیا تنهای خو رفتی و مو ره
 کوی نکدی که قد تو قتی مورفتی؟ آلی مو خانه
 تو ره د سر تو در میدی. ” ۲ یفتاح دزوا گفت:

”ما و قوم مه قد عمونیا جنگِ سخت دشتی؛
 وختیکه ما شُمو ره کوی کدم، شُمو مَره از دِستِ
 ازوا خلاص نکدید. ^۳ پس وختی دیدم که شُمو
 مَره از دِستِ ازوا خلاص نمونید، خُون خُو ره
 دَ قفِ اَلغِه خُو گِرِفْتِه، دَ خِلافِ عمونیا رفتُم و
 خُداوند اونا ره دَ دِستِ ازمه تسلیم کد. پس چرا
 امروز دَ پیش مه اَمَدید که قد مه جنگ کنید؟“
^۴ اوخته یفتاح پگِ مَردایِ جِلعاد ره جَم کد
 و قد اِفرایم جنگ کد؛ و مَردایِ جِلعاد اِفرایم
 ره شکست دَد، چُون مَردایِ اِفرایم گُفتُد: ”آی
 مَرَدُمِ جِلعاد، شُمو دوتا کدگی های اِفرایم اَسْتید
 که دَ مینکلِ اِفرایم و دَ مینکلِ مَنَسّی زِندگی
 مُونید.“ ^۵ مَرَدُمِ جِلعاد راه های تیر شدو از
 دریای اَرْدُن ره دَ رُوی مَردایِ اِفرایم بسته کد؛
 هر غِیتیکه یکی از دوتا کدگی های اِفرایم اَمده
 مَوگُفت: ”مَره بیلید که تیر شُنم،“ مَردایِ جِلعاد
 دَز شی مَوگُفت: ”آیا تُو اِفرایمی اَسْتی؟“ اگه
 مَوگُفت: ”نه،“ ^۶ اوخته دَزُو مَوگُفت: «شِبُولت»

بُگِی! و اُو «سَبُولت» مُوگفت، چُون نَمِیتِنِست
صَحیح تَلْفُظ کَنه، پَس اُو رَه گِرِفْتَه دَ اُمُونَجِی،
یعنی دَ نَزْدِیکِ رَاه هَای تِیر شُدو از دَرِیای اَرْدُن
مُوگُشت. دَ اَمَزو غَیت چِل و دُو هِزار نَفَرِ اِفْراییمِیا
کُشته شُد.

۷ یَفْتاح مَدَتِ شَش سال بَنی اِسْراییل رَه رَهبری
کَد. اوخْتَه یَفْتاح جِلْعادی فَوْت کَد و دَ یِکی از
شَارای جِلْعاد دَفن شُد.

قَاضی اِبْصان، ایلون و عَبدون

۸ بَعْد اَزو اِبْصانِ بَیتِ لَحْمی بَنی اِسْراییل رَه
رَهبری کَد. ۹ اِبْصان سِی باچَه دَشْت و سِی
دُخْتَر، اُو دُخْتَرُون خُو رَه دَ بَرُو از اَوْلادِ باِبَه
خُو دَدَه بُوَد و سِی دُخْتَر رَه از بَرُو بَلَدَه باچَه هَای
خُو اَوْرُدُد. اُو مَدَتِ هَفْت سال رَهبری بَنی اِسْراییل
بُوَد. ۱۰ اوخْتَه اِبْصان فَوْت کَد و دَ بَیتِ لَحْمِ دَفن
شُد.

۱۱ بعد ازو ایلون زبولونی بنی اسرائیل ره رهبری کد؛ و او مُدّت ده سال رهبرِ بنی اسرائیل بُود. ۱۲ اوخته ایلون زبولونی فوت کد و د ایلون د سرزمین زبولون دفن شد.

۱۳ بعد ازو عبودن باچه هلیل پرعاتونی بنی اسرائیل ره رهبری کد. ۱۴ او چل باچه و سی نوسه دشت که د بله هفتاد الاغ سوار موشد. او مُدّت هشت سال رهبرِ بنی اسرائیل بُود. ۱۵ اوخته عبودن باچه هلیل پرعاتونی فوت کد و د پرعاتون د سرزمین افرایم د کوهستون عمالیقیا دفن شد.

شمشون

۱۳ بنی اسرائیل بسم چیزای ره که د نظرِ خداوند بد بُود، انجام دد و خداوند اونا ره بلده چل سال د دستِ فلسطینیا تسلیم کد.

۲ یگ نفر از صُرعه از طایفه دان بُود که او
 مانوح نام دشت و خاتون شی سنده و بی اولاد
 بُود. ۳ ملایکه خداوند د خاتو ظاهر شد و دزو
 گفت: "اینه، تو فعلاً سنده و بی اولاد آستی،
 لیکن شکامتو شده یگ باچه د دنیا میری.
 ۴ آلی فکر خوره بگیر که شراب انگور و شراب
 های دیگه وچی نکنی و هیچ چیزی نجس ره
 نخوری، ۵ چون تو شکامتو شده یگ باچه د
 دنیا میری. د سر ازو هیچ تیغ نزن، چون او باچه
 از رحم آبه خو بلده خدا نذری آسته. او نجات
 اسرائیل ره از دست فلسطینیا شروع مونه."
 ۶ اوخته امو خاتو رفته د شوی خو نقل کد
 و گفت: "یگ مرد خدا پیش مه آمد و شکل
 ازو رقم ملایکه خدا بُود، غدر باهیبت. ما ازو
 پُرسان نکدم که او از کجا بُود و او ام نام خوره
 دزمه نگفت. ۷ لیکن او دزمه گفت، 'اینه، تو
 شکامتو موشی و یگ باچه د دنیا میری. پس
 فکر خوره بگیر که شراب انگور و شراب های

دیگه وُچی نکنی و هیچ چیزِ نَجسِ نَخوری،
چراکه او باچه از روزِ تولد تا روزِ مُردون خُو
بلدِه خدا نذری آسته. ”

۸ اوخته مانوح د پیشِ خداوند دُعا کده گُفت:
”ای خداوند، خاهش مُونم که امو مردِ خدا ره
که ریی کُددی، بیل که بسم پیش مو بییه و دز
مو یاد بیدیه که اولادی ره که د دُنیا مییه، چی
رقم تربیه کنی. ” ۹ پس خدا آوازِ مانوح ره شنید
و ملایکه خدا بسم د پیشِ خاتو امد غیتیکه او د
زمینا بود، لیکن شوی شی مانوح قد ازو نبود.
۱۰ اوخته خاتو د زودی دَویده رفت و د شوی خُو
گُفت: ”امو مرد که د امزو روز پیش مه امدد،
بسم بلدِه مه ظاهر شده. ” ۱۱ مانوح باله شد و
از پشتِ خاتون خُو ریی شد و د پیشِ امزو مرد
امده دزو گُفت: ”آیا تو امو مرد آستی که قد
امزی خاتو توره گُفتی؟ ” او گُفت: ”ما آستم. ”
۱۲ اوخته مانوح گُفت: ”وختیکه توره تو پوره
شد، امی باچه چی رقم تربیه شنه و چی کارا ره

انجام بدیهه؟” ۱۳ ملایکه خُداوند دَ مانوَح کُفت:

”چیزای ره که دَمزی خاتُو کُفتم، از پگِ ازوا پرهیز کنه. ۱۴ او هر چیزِ ره که از تاکِ انگور دَ دست مییه نَخوره و شرابِ انگور و شرابِ دیگه وُچی نکنه و هیچ چیزِ نَجس نَخوره؛ و تمام چیزای ره که دَزُو امر کدیم، دَ جای بیره.”

۱۵ مانوَح بسم دَ ملایکه خُداوند کُفت: ”لُطفاً معطل کُو تا بلده تُو یگ بَزغله ره پُخته کنی.”

۱۶ ملایکه خُداوند دَ مانوَح کُفت: ”اگه مَره معطل ام کنی، ما نان تُو ره نَمُوخورم؛ لیکن اگه قُربانی سوختنی تقدیم مونی او ره دَ خُداوند تقدیم کُو.” چون مانوَح نَموفامید که او ملایکه خُداوند آسته. ۱۷ اوخته مانوَح دَ ملایکه خُداوند کُفت: ”نام تُو چی آسته، تا دَ وختیکه توره تُو پوره شُد، تُو ره احترام-و-ستایش کنی؟”

۱۸ ملایکه خُداوند دَزُو کُفت: ”چرا نام مَره پُرسان مونی؟ نام مه غدر عجیب آسته.”

۱۹ پس مانوح بُزغله ره قد هدیه غَلّه-و-دانه
 گرفت و دَ بله سنگ دَ خُداوند تقدیم کد؛ دَ
 حالیکه مانوح و خاتون شی توح مُوکد، یگ
 کارِ عجیب رُخ دَد: ۲۰ امی که اَلَنگِه آتِش از
 قُربانگاه سُونِ آسمو باله شُد، ملایکِه خُداوند ام
 دَ اَلَنگِه آتِشِ قُربانگاه باله رفت. مانوح و خاتون
 شی امی ره دیده رُوی دَ خاک اُفتد. ۲۱ ملایکِه
 خُداوند دیگه دَ مانوح و خاتون شی ظاهر نَشُد.
 پس مانوح فامید که او ملایکِه خُداوند بُود.
 ۲۲ اوخته مانوح دَ خاتون خُو کُفت: ”مو حتماً
 مومری، چراکه خُدا ره دیدی!“ ۲۳ لیکن خاتون
 شی دَزو کُفت: ”اگه خُداوند میخاست که مو
 ره بُکُشه، قُربانی سوختنی و هدیه غَلّه-و-دانه
 ره از دِست مو قبول نَموکد و پگِ امزی چیزا ره
 دَز مو نشو نَمیدد و دَ امزی زَمان مو ره امزی
 تورا باخبر نَموکد.“

۲۴ پس او خاتو یگ باچه دَ دُنیا اُورد و او ره
 شَمشون نام اِشت. باچه کُته شُد و خُداوند او

ره بَرکت دَد. ۲۵ وختیکه اُمُو باچه دَ مَحَنه-دان
دَ مینکلِ صُرَعَه و اِشتائول بُود، روحِ خُداوند
شُرُوع دَ حَرکت دَدونِ اَزُو کد.

توی شمشون

۱ یگ روز شَمشون تاه شُده دَ تِمَنه
رفت و دَ اُونجی یگ دُختر ره دَ
مینکلِ خاتُونوی فَلَسطِینی دید. ۲ اوخته اُو اَمَد
و دَ آته و آبه خُو نَقْل کده کُفت: ”ما یگ دُختر ره
دَ مینکلِ خاتُونوی فَلَسطِینی دیدم؛ آلی بورید
و اُو ره بَلَدَه مه بَگیرید تا خاتُون مه شُنه.“
۳ لیکن آته و آبه شی دَزُو کُفت: ”آیا دَ مینکلِ
دُخترِونِ بَرارونِ اِسرائیلی تُو و دَ مینکلِ تمامِ قوم
مویگ دُختر ام نِیسته که تُو رفته از فَلَسطِینیای
ناختنه خاتُو میگیری؟“ شَمشون دَ آته خُو کُفت:
”اونمُو ره دَز مه بَگیر، چُون اُو دَ نظر مه خوش
خورده.“ ۴ آته و آبه شی نَمُوفامید که ای از
طرفِ خُداوند آسته تا دَ خِلافِ فَلَسطِینیا یگ

بانه پيدا كنه، چُون دَ امزُو غَيْتِ فَلَسْطِينِيا دَ بِلِه
اِسْرَائِيلِ حُكْمَرَانِي مُوَكِد.

^۵ پس شَمَشونِ قَد آتِه و آبه خُو تاه شُدِه دَ تِمْنِه
رفت. وختِيكه اُونَا دَ باغِ هَايِ اِنْگُورِ تِمْنِه رَسِيد،
بِه بِلْغِه يِگِ شِيرِ جِوانِ دَ بِلِه اِزُو غُر زَدِه اَمَد.
^۶ اوخته رُوحِ خُداوندِ دَ بِلِه اِزُو قَرارِ گِرِفْت و اُو
رِفْتِه شِيرِ رِه قَد دِستِ خَالِي دُو پارِه كَد، رَقْمِيكه
يِگِ بَزْغَلِه رِه پارِه كَنِي. لِيكِنِ وختِي پس اَمَد
اُو دَ آتِه و آبه خُو دَ بارِه كَارِي كه كَدِه بُوَد، چِيْزِ
نَگُفْت. ^۷ بَعْدِ اِزُو شَمَشونِ تاه رِفْت و قَد امزُو
خاتُو توره گُفْت و اُو دَ نَظَرِ شَمَشونِ كَلُو خُوشِ
خُورَد. ^۸ چِنْدِ وختِ بَعْدِ غَيْتِيكه شَمَشونِ پسِ
مُورِفْتِ تا قَد اِزُو تُوِي كَنِه، اُو اِزِ رَاهِ تاو خُورَد
تا لاشِ شِيرِ رِه بِنْگَرِه، دِيدِ كه يِگِ خِيلِ زَمْبُورِ
و شانِه هَايِ عَسَلِ دَ لاشِ شِيرِ بُوَد. ^۹ اُو عَسَلِ
رِه قَد دِستِ خُو كَنْدِه رِفْت و دَ غَيْتِ رِفْتُو خُورَدِه
مُورِفْت؛ وختِيكه دَ پِيشِ آتِه و آبه خُو رَسِيد، بَلْدِه

ازوا ام دَد و اونا ام خورد. لیکن دَزوا نَكُفت که
عسل ره از لاشِ شیر کَنَدَد.

۱۰ اوخته آتِه شَمشون بَلدِه خاستگاری امزُو
دُختر رفت و شَمشون دَ اُونجی یگِ مِهمانی
تَرَتیب دَد، چُون جوانا رواج دَشت که امی کار
ره کنه. ۱۱ وختی فَلَسطینیا اُو ره دِید که قد شی
کس نییه، اونا سی شاه-بالا اِنْتخاب کد تا قد
ازو بَشه. ۱۲ و شَمشون دَزوا کُفت: ”ما بَلدِه
شُمویگِ چیستان مُوگیم، اگه دَ دَورونِ هفت
روزِ مِهمانی جواب شی ره پَیدا کنِید و اُو ره
بَلدِه مه بُگید، ما بَلدِه شُموی سی رختِ کتانی
و سی جوره کالا میدِیم. ۱۳ لیکن اگه بَلدِه مه
کُفته نَتَنِستِید، اوخته شُموی سی رختِ کتانی و
سی جوره کالا دَز مه بَدِید. ” اونا دَزو کُفت:
”چیستان خُو ره دَز مو بُگی تا مو بَشَنوی.“
۱۴ پس اُو دَزوا کُفت:

”از خورنده خوراک حاصل شد،

و از زورآور چیز شیرین دَ دست آمد.“

اونا تا سه روز جواب چيستان ره پيدا ننتست.
 ۱۵ اوخته اونا دَ روز چارم^a دَ خاتون شمشون
 گُفت: ”شوی خور ره مَلَم کو تا جواب چيستان
 خور ره دز مو بگيه، اگه نه، تو و خانه آته تو ره
 دَ آتش در ميدي. آيا شمو مور ره دَ اينجی مهمو
 کديد تا مور ره غارت کنيد؟“

۱۶ پس خاتون شمشون دَ پيش ازو چخرا کده
 گُفت: ”واقعاً که تو از مه بد موبري و مره
 دوست ندری! تو دَ باچه گون قومای مه يگ
 چيستان گُفته و جواب شی ره دز مه بيان
 نکده.“ شمشون دزو گُفت: ”توخ کو، ما حتی
 دَ آته و آبه خو نگفتيم، آيا دز تو بگيم؟“ ۱۷ اوتا
 آخرِ روزِ هفتم که مهمانی ازوا ختم موشد دَ
 پيش شمشون چخرا کد؛ و ازی که دَ روزِ هفتم
 شمشون ره غدر شله شد او دزو بيان کد و او

---

^a ۱۴:۱۵ «روز چارم» دَ ترجمه يونانی آسته، و له دَ
 نسخه های عبرانی «روز هفتم» نوشته يه.

جوابِ چِیستان ره دَ باچه‌گونِ قومایِ خُو گُفت.
۱۸ پس دَ روزِ هفتمِ مردایِ شارِ پیش از آفتو
شِشتو دَزُو گُفت:

”چی از عسل کده شیرین‌تر آسته؟

و کی از شیر کده زورآورتر؟”

شَمشون دَزوا گُفت:

”اگه قد جونه‌گاوِ خود مه قلبه نَموکدِید،

چِیستان مَره پیدا کده نَمی تَنِستِید.“

۱۹ اوخته روحِ خُداوند دَ بِلِه شَمشون قرار
گِرِفت و او دَ اَشِقِلون رفته سی نفر از مردُم
امزُو جای ره کُشت و مال‌های ازوا ره گِرِفت
و کالاها ره دَ کسایِ دَد که چِیستان ره بیان
کُدُد. او قد قارِ کَلو پس دَ خانه آتِه خُو رفت.
۲۰ و خاتُونِ شَمشون دَ یِگ شاه-بالایِ شی دَدِه
شُد که دَ دَورونِ مِهمانیِ قد شی قتی بُوَد.

انتقام گرفتونِ شمشون از فلسطینیا

۱۵

بعد از یگ مُدَت زمان، شمشون دَ وختِ گندُمِ دَرَوِ یگ بَزْغله ره گِرِفته دَ دیدونِ خاتونِ خُو رفت. او گُفت: "ما دَ پیشِ خاتونِ خُو دَ اُتاقِ شی مورُم." لیکن آتِه خاتونِ شی نَه ایشْت که داخلِ شُنه. ^۲ آتِه خاتونِ شی گُفت: "ما فِکرِ کدُم که تُو ازو بیخی بدبُر شدی، امزی خاطر ما او ره دَ شاه-بالای تُو دَدُم. آیا خوارِ ریزه شی ازو کده خُو بتر نییه؟ پس او ره دَ عَوْضِ ازو بگیری." ^۳ شمشون دَزوا گُفت: "ایمَدفعه گناهِ مه نییه، حتی اگه دَ فلسطینیا ضرر ام برسَنم." ^۴ پس شمشون رفته سیه صد شغال ره گِرِفْت و مَشعلِ ها ام تهیه کد. اوخته شغالِ ها ره جوره جوره، دُم دَ دُم بسته کد؛ و دَ مینکلِ دُمِ های هر جوره یگ مَشعلِ ره سخت کد. ^۵ بعد ازو مَشعلِ ها ره آتِش زَد و شغالِ ها ره دَ کِشتِ های فلسطینیا ایله کد

و قوده ها، کشت ها، انگور باغ ها و باغ های زیتون ره سوختند. ^۶ اوخته فلسطینیا گفت: ”کی امی کار ره کده؟“ ”مردم گفت: ”شمشون داماد امزو نفر تمنی، چراکه او خاتون شی ره گرفته و د رفیق شی دده.“ ”پس فلسطینیا آمد و امو خاتوره قد آته شی د آتش در دد. ^۷ و شمشون دزوا گفت: ”ازی که شمو امی رقم رفتار کدید، تا از شمو انتقام نگیرم، آرام نمیشینم.“ ^۸ پس شمشون اونا ره یگ ضربه کمرشکن زد و غدر کشتار کد. بعد ازو رفته د غار قاده عیظام ششت.

^۹ اوخته فلسطینیا باله آمده د یهودا خیمه زد و د لحي تیت شد. ^{۱۰} و مردای یهودا دزوا گفت: ”چرا د خلاف مو آمدید؟“ اونا گفت: ”مو آمدی تا شمشون ره دستگیر کنی و امو کار ره د حق ازو کنی که او د حق ازمو کده.“ ^{۱۱} اوخته سه هزار نفر از یهودا د غار قاده عیظام رفت و د شمشون گفت: ”آیا نموفامیدی که فلسطینیا

دَ بِلَه مَو حُكمرانی مُونَه؟ پس چرا ای کار ره دَ
 حقِ ازمو کدی؟ ” شَمشون دَ جوابِ ازوا گُفت:
 ” اُمُو کار ره که اونا دَ حقِ ازمه کد، اُمُو کار ره
 ما دَ حقِ ازوا کدُم. ” ۱۲ و اونا دَزُو گُفت: ” مو
 اَمَدے که تُو ره بسته کده دَ دِستِ فَلَسطینیا
 تسلیم کنی. ” شَمشون دَ جوابِ ازوا گُفت: ” دَز
 مه قَسَم بُخورید که خودون شُمُو دَ بِلَه مه حَمَله
 نَمُونید. ” ۱۳ اونا دَز شی گُفت: ” نَمُونی، فقط
 تُو ره بسته کده دَ دِستِ ازوا تسلیم مونی.
 مُطمئین بَش مو تُو ره نَموکُشی. ” پس او ره
 قد دُو ریسپون نو بسته کد و از غارِ قاده بُرو
 اُورد. ۱۴ و ختیکه او دَ لِحی رسید، فَلَسطینیا
 چیغ-و-شور کده سُونِ ازُو اَمَد؛ دَ امزُو غیت
 روحِ خُداوند دَ بِلَه ازُو قرارِ گِرِفت و ریسپونای
 که دَ بازو های شی بُود رِقَمِ کتانِ آتِش خورده
 اَلّی جور شُد و اُمُو بَندها از دِستای شی اُفتَد.

۱۵ اوخته او یگ پیچه-کله^a تازه اُلاغ ره دید و
دست خور ره دراز کده او ره گرفت و قد ازویگ
هزار نفر ره کُشت. ۱۶ و شمشون گُفت:

”قد یگ پیچه-کله اُلاغ

از کُشته پُشته جور کدم،

قد یگ پیچه-کله اُلاغ

هزار نفر ره کُشتم.”

۱۷ وختیکه از توره گُفتو خلاص شد، پیچه-کله

ره از دست خور اندخت و امو جای ره رَمَت-لِحی^b
نام کد.

۱۸ دَ امزو غیت او غدر تُشنه شُد، پس او دَ

پیش خُداوند دُعا کده گُفت: ”تو پیروزی بزرگ

ره دَ وسیله دستِ خِدمتگار خور نصیب کدی.

آیا آلی باید از تُشنگی بمرم و دَ دستِ مردمای

ناختنه بفتُم؟“ ۱۹ اوخته خُدا یگ جای غوج ره

---

^a ۱۵:۱۵ پیچه-کله یعنی استغونِ الَاشه.

^b ۱۵:۱۷ «رَمَت-لِحی» یعنی «پُشته که قد پیچه-کله

جور شد.»

که دَ لِحی بُود شِکاف کد و ازونجی آو بُر شُد. وختیکه شَمشون آو وُچی کد، جان شی تازه شُد و دَم شی پس اَمَد. امزی خاطر اُونجی ره عین-حَقوری^a نام کد که تا اِمروز دَ لِحی آسته. ^{۲۰} و شَمشون دَ زماَنِ فَلَسطِینِیا مُدَتِ بَیست سال بَنی اِسرائیل ره رهبری کد.

شَمشون دَ غَزَه

۱۶ ^۱ شَمشون دَ غَزَه رفت و دَ اُونجی یگ خاتونِ فاحِشه ره دیده قد ازو خاو کد. ^۲ و دَ مردُمِ غَزَه کُفته شُد که، ”شَمشون دَ اینجی اَمَدَه. ” پس اونا اُمو جای ره محاصِرَه کد و تمامِ شاو دَ نزدیکِ درگه شار بَلدِه شی کَمین گِرِفَت. اونا تمامِ شاو خودون ره آرام گِرِفَتِه کُفت: ”دَ وختِ روشنی صُبح اُو ره مُوکُشی.“

^a ۱۵:۱۹ «عین حَقوری» یعنی «چشمه کسی که فریاد

۳ لیکن شمشون تا نیمِ شاو د اُونجی خاو کد و نیمِ شاو باله شُده پلّه های درگه شار ره قد دُو بازو و پُشت بند شی کند و د شانه خو باله کده د بله کوهی که رُوی د رُوی حبرون بُود، بُرد.

۴ بعد امزی واقعه شمشون د درّه سورق عاشقِ یگ خاتو شُد که نام شی دلیله بُود.

۵ و حکمرانای فلسطینیا د پیش امزو خاتو آمده دزو گُفت: "او ره مَلَم کده از شی گپ بگِیر که قوتِ غدر کلوی شی د چیزخیل آسته و چی رقم مو میتنی د بله ازو زور شنی تا او ره بسته کده خار-و-ذلیل کنی؛ و هر کُدم مو یازده صد مِثقال نُقره بلده تُو میدی." ۶ پس دلیله د شمشون گُفت: "آلی جو، دزمه بگی که قوتِ غدر کلوی تُو د چیزخیل آسته و چی رقم یگو کس میتنه تُو ره بسته کده خار-و-ذلیل کنه؟" ۷ شمشون دزو گُفت: "اگه مره قد هفت سِنگِیر تر و تازه که خُشک نَشده بَشه بسته کنه، ما ضعیف موشم و رقم پگِ مردمای دیگه جور موشم." ۸ اوخته

حُکمرانای فَلَسطینیا هفت مُونچ تر-و-تازه ره که
خُشک نَشُدَد، دَ دِلِیلَه اُورِد و اُو شَمشون ره قد
ازوا بسته کد. ^۹ و چند نفرِ ازوا دَ خانِه ازو دَ
یگ اُتاق دَ کَمین بُوَد، اوخته دِلِیلَه دَزو کُفت:
”شَمشون، فَلَسطینیا دَ جان تُو اَمَد!“ اُو دِستی
سِنگِیرا ره مُنْطی کد، رقمی که چُوغِ آتِش-خورده
مُنْطی مُوشه. پس رازِ قوتِ ازو پِیدا نَشُد.

^{۱۰} اوخته دِلِیلَه دَ شَمشون کُفت: ”اینه، تُو مَره
رِیشخند کدی و دَز مه دروغ کُفتی؛ پس آلی دَز
مه بُگی که قد چیزخیل یگو کس میتنه تُو ره
بسته کنه؟“ ^{۱۱} شَمشون دَزو کُفت: ”اگه مَره قد
ریسپونای نو که از شی هیچ کار گِرِفته نَشده
بَشه، بسته کنه، ما ضعیف مُوشم و رقمِ مردُمای
دیگه جور مُوشم.“ ^{۱۲} پس دِلِیلَه ریسپونای نو
ره گِرِفته اُو ره قد ازوا بسته کد و دَزو کُفت:
”شَمشون، فَلَسطینیا دَ جان تُو اَمَد!“ دَ امزو
غَیت چند نفر دَ اُتاق دَ کَمین بُوَد. شَمشون
ریسپونا ره از بازو های خُو رقمِ تارِ آلی مُنْطی

کد. ۱۳ دلیله بسم د شمشون گُفت: "تا آلی ره
 تُو مَره ریشخند کدے و دز مه دروغ گُفتے.
 دز مه بگی که قد چیزخیل یگو کس میتنه تُو
 ره بسته کنه؟" شمشون دزُو گُفت: "اگه هر
 هفت غنچه موی سر مَره قد چوغ بُافی [و قد
 میخ د کارگاه سخت کنی، ما ضعیف موشم و
 رقم مردمای دیگه جور موشم." ۱۴ پس وختیکه
 شمشون خاو کد، دلیله هفت غنچه موی سر شی
 ره گِرِفته قد چوغ بافت] ^a و قد میخ سخت کد.
 اوخته دزُو گُفت: "شمشون، فَلَسطینیا د جان تُو
 آمد!" شمشون از خاو باله شد و میخ و کارگاه
 و چوغ ره کند.

۱۵ و دلیله دزُو گُفت: "چطور میتنی بگی که،
 'تُو ره دوست درم،' د حالیکه دل تُو قد ازمه
 نییه؟ تا آلی ره سه دفعه مَره ریشخند کدے و

^a ۱۶:۱۶ متن داخل قوس د نُسَخه عبرانی وجود ندره،
 و لے د ترجمه یونانی آسته.

دَز مه نَكْفَتے کہ رازِ قُوتِ کَلوی تُو دَ چِیزخِیل
 آستہ. " ۱۶ ازی کہ دِلیلہ اُو رِہ ہر روز قد تورای
 خُو زِیرِ فِشارِ میوَرِد و شَلَّہ مُوشُد، اُو رِہ دَ مَرگ
 رَسَنَدُد. ۱۷ پس اُو ہرچیزی کہ دَ دِلِ خُو دَشت
 دَزُو بَیان کد و دَزُو کُفت: " تیغِ ہرگِز دَ سرِ مه
 نَخوردہ، چراکہ ما از رَحِمِ آبِہ خُو بَلدِہ خُداوند
 نَدری شُدیم. اگہ سرِ مه کَل شُنہ، قُوتِ مه از
 مه مورہ و رِقْمِ مَرْدُمای دِیگہ جورِ مُوشْم. "
 ۱۸ وختی دِلیلہ دِید کہ شَمشون ہرچیزی کہ
 دَ دِلِ شی بُود، دَزُو کُفت، اُو نَفَرِ رِبی کدہ
 حُکمرانای فَلَسطِینیا رِہ طَلب کد و دَزُوا کُفت:
 " اِیْمَدَفَعہ اِم بَیید، چُون ہرچیزی کہ دَ دِلِ خُو
 دَشت دَز مه کُفت. " پس حُکمرانای فَلَسطِینیا
 دَ پِیشِ اَزُو اَمَد و نُقرہ رِہ قد خُو گِرفتہ اُورد.
 ۱۹ اوختہ دِلیلہ شَمشون رِہ دَ بَلِہ زَانُوی خُو
 خَاوَلجی کد و یِگو کس رِہ کُوی کدہ ہر ہفت
 غُنچہ مُوی سرِ شی رِہ تَراش کد. دَ اَمزی رِقْم
 اُو ذَلیل کدُونِ شَمشون رِہ شُرُوع کد و قُوتِ

شی ازو رفت. ۲۰ اوخته دلیله گُفت: ”شَمشون،
 فَلَسْطِیْنِیا دَ جَان تُو اَمَد!“ شَمشون از خاو باله
 شُد و قد خود خُو گُفت: ”رَقْمِ دَفْعَه های پیش
 باله شُدِه دَ یِگ تَکان خود ره خلاص مُونم.“
 لیکن اُو نَمُوفامید که خُداوند اُو ره ایله کده.
 ۲۱ پس فَلَسْطِیْنِیا اُو ره گِرِفْتار کده چیمای شی
 بُر کد. بعد ازو اُو ره قد خُو دَ غَزَه بُرده دَ
 زنجیرای برونزی بسته کد و اُو دَ بَنَدی خانِه غَلَّه
 دِستاس مُوکد. ۲۲ لیکن موی سر شی بعد از
 تراش شُدو دُوباره دَ اَمَدو شروع کد.

مَرگِ شَمشون

۲۳ اوخته حُکمرانای فَلَسْطِیْنِیا جم شُد تا یِگ
 قُربانِی کُتِه بَلَدِه خُداِی خُو داگون تقدیم کنه
 و جشن بَگیره، چُون اونا مُوگُفت: ”خُداِی مو
 دُشْمون مو شَمشون ره دَ دِست مو تسلیم کده.“
 ۲۴ وختی مَرْدُم شَمشون ره دید، اونا خُداِی خُو
 ره سِتایش کده گُفت:

”خُدای مو دُشمون مو ره دِ دِست

مو تسلیم کده،

کسی ره که سرزمین مو ره بیرو کد

و غدر مو ره کُشت.“

۲۵ وختیکه دلِ ازوا خوشحال شد، اونا گُفت:

”شمشون ره گوی کنید که ساعت مو ره تیر

کنه.“ پس اونا شمشون ره از بندی‌خانه بُرو

اُورد و او ساعتِ ازوا ره تیر کد. اوخته اونا او

ره دِ مینکلِ دُو ستونِ تِی چَت ایستلجی کد؛

۲۶ و شمشون دِ نفری که دِستِ ازو ره گِرِفْتُد،

گُفت: ”مَره بیل تا دِ ستون های که خانه دِ

بِلِه ازوا ایسته یِه دِست بزَنُم و دِ بِلِه ازوا تکیه

کنم.“ ۲۷ خانه پُر از مَرِدا و خاتونو بُود؛ پَگِ

حُکمرانای فَلَسطینیا دِ مَنِه ازو بُود و تقریباً سه

هزار مَرِد و خاتو دِ بِلِه بام شِشتُد که ساعت تیری

شمشون ره توخ مَوکد.

۲۸ اوخته شمشون دِ پیش خُداوند دُعا کده

گُفت: ”ای خُداوند-خُدا، مَره دِ یاد خُو بَیر؛ ای

خُدا، فقط یگ دَفِعِه دِیگه مَرِه قُوتِ بَدی تا قد
یگ حَرکتِ اِنْتِقَامِ دُو چِیم خُو ره از فَلَسطِینیا
بِگِیرُم. ” ۲۹ و شَمشون دُو سَتُونِ مینکلِ خانه
ره که خانه دَ بِلِه ازوا ایسته بُود پَیدا کد،
دِستِ راستِ خُو ره دَ بِلِه یگ شی و دِستِ چَپ
خُو ره دَ بِلِه دِیگه شی قرار دَد و دَ بِلِه ازوا
لَنگر اَندخت. ۳۰ و شَمشون کُفت: ” بیل که قد
فَلَسطِینیا بُمُرْم! ” اوخته قد تمامِ قُوتِ خُو سَتُونَا
ره تیلِه دَد و خانه دَ بِلِه حُکمرانا و تمامِ مردمی
که دَ مَنِه شی بُود، چِپِه شُد. پس کسای ره
که شَمشون دَ غَیتِ مُردونِ خُو کُشت، کَلوتر
از کسای بُود که دَ دَورونِ زِندگی خُو کُشتند.
۳۱ اوخته بَرارونِ شی و پِگِ خانوارِ آتِه شی اَمَد
و اُو ره بُرده دَ قَبْرِ آتِه شی مانوح که دَ مینکلِ
صُرعه و اِشتائولِ بُود، دَفن کد. شَمشون مُدَتِ
بِیست سالِ بَنیِ اِسرائیلِ ره رهبری کد.

بُتِ مِیْکَا

۱ دَ امزُو زمان یِگ آدم دَ کوهِستون
 ۲ اُو دَ افرایم بُود که مِیْکَا نام دَشت. اُو دَ
 آبه خُو کُفت: "امو یازده صد مِثقال نُقره که از
 پیش تُو بُرده شُد، تُو بُردنی شی ره نالت کدی
 و توره خُو ره دَ گوشِ ازمه ام رَسندی. اینه،
 امو نُقره دَ پیشِ ازمه آسته؛ ما اُو ره گِرفتیم."
 آبه شی کُفت: "خداوند باچه مَره بَرکت بَدیه."
 ۳ اوخته اُو امو یازده صد مِثقال نُقره ره دَ آبه خُو
 پس دَد و آبه شی کُفت: "ما امی نُقره ره کاملاً
 دَ خداوند وَقَف مُونُم و از دِست خُو بَلده باچه خُو
 مِیدُم تا یِگ بُتِ تراش شُد و یِگ بُتِ ریختنده
 شُد جور کنه. آلی ما ای ره دَز تُو پس مِیدیم."
 ۴ پس وختی اُو نُقره ره دَ آبه خُو پس دَد، آبه
 شی دُو صد مِثقال نُقره ره گِرفته دَ زرگر دَد و اُو
 یِگ بُتِ تراش شُد و یِگ بُتِ ریختنده شُد جور
 کد؛ و اونا دَ خانه مِیْکَا ایشته شُد. ۵ امی آدم

مِیْکَا، یِگ بُتْخَانَه دَشْت؛ اُو یِگ ایفود^a و چنْد بُتْ جُور کد کِه دَ خَانَه پَرَسْتِش مُوشْد و یِکِی از باچِه های خُو ره تَعیین کد تا پِیشوای شی شُنَه. ^۶ دَ امزُو زَمَانِ اِسْرَائیلِ پادشاه نَدَشْت و هر کس هر چِیز کِه دَ نَظَر شی خُوب معلُوم مُوشْد، اِنجام مِیْدَد.

^۷ دَ امزُو غِیتِ یِگ جُوان از بَیت-لَحَمِ یَهُودا دَ مِیْنکلِ طایفَه یَهُودا زِنْدگی مُوکد و اُو یِگ لَای بُوْد. ^۸ اُمُو آدَم از شَارِ بَیت-لَحَمِ یَهُودا بُر شُدَه حَرکت کد تا یِگُو جَای ره پِیدا کَنه و دَ اُمونجی جَای-دَ جَای شُنَه. اُو اَمَدَه اَمَدَه دَ کوهسْتونِ اِفرایم دَ خَانَه مِیْکَا رَسید. ^۹ مِیْکَا دَزُو کُفْت: "از کُجا اَمَدَه؟" اُو دَ جُواب شی کُفْت:

---

^a ۱۷:۵ ایفود یِگ کالای مَخْصُوص بُوْد کِه بِلَدِه خِدْمَت دَ حُضُورِ خُدا پُوشیدَه مُوشْد. ولِی مِیْکَا یِگ کالای مَخْصُوص جُور کُدَد کِه پِیشوای شی دَ غِیتِ پَرَسْتِش بُتْ ها مُپُوشید. بِلَدِه فامیدونِ کَلوتر دَ خُرُوجِ فَصْلِ ۲۵ آیه ۷ و دَ فَصْلِ ۲۸ آیه ۶ تا ۱۲ رُجوع کُنید.

”ما لاوی آسْتُم و از بَیت-لَحْمِ یَهُودا آمَدیم؛ ما
 امی رقم مورْم تا یَگو جای ره پَیدا کُنْم و دَ
 اُونجی جای-دَ-جای شُنْم.“^{۱۰} اوخته میکا دَزُو
 کُفت: ”پیش ازمه بُمَن و بَلدِه مه آتِه و پیشوا
 بَش و ما دَز تُو هر سال دِه مِثقال نُقره مِیدیم
 و کالا و خرج-و-خوراک تُو ام دَ گردونِ ازمه
 بَشه.“ و اُمُو لاوی قَبول کد. ^{۱۱} اَره، اُمُو
 لاوی راضی شُد که قد ازُو بُمَنه و میکا قد
 امزُو جوان مِثلِ یکی از باچه های خُو رفتار
 مُوکد. ^{۱۲} پس میکا اُمُو لاوی ره تَعیین کد و
 اُمُو جوان پیشوای ازُو شُد و دَ خانِه شی بُود.
^{۱۳} اوخته میکا کُفت: ”آلی یَقین دَرْم که خُداوند
 دَ حق مه خُوبی مُونه، چراکه یگ لاوی پیشوای
 مه شُدِه.“

جای-دَ-جای شُدونِ طایفه دان دَ لایش

^۱ دَ امزُو زَمَانِ اِسْرَائیل پادشاه
 نَدشت. و دَ امزُو روزا طایفه دان بَلدِه
 ۱۰۲

خُو مُلک مُوبالید تا دَ اُونجی جای-د-جای شُنه،
 چُون تا امزُو غیت هیچ مُلک دَ مینکلِ طایفه
 هایِ اسرائیلِ بِلده ازوا نرسیدد. ^۲ پس اولاده
 دان پنج نفر ره از تمامِ طایفه خُو که مردای
 دِلاور بود از صُرعه و اِشتائولِ ریی کد تا دَ
 باره سرزمینی که پیدا کُدد جاسوسی و تحقیق
 کنه؛ و دزوا گُفت: ”بورید و دَ باره امزُو سرزمی
 تحقیق کنید.“ اوخته اونا دَ کوهستونِ اِفرایم دَ
 خانه میکا آمد و دَ امونجی شِشت. ^۳ دَ غیتیکه
 اونا دَ پالوی خانه میکا بود، آوازِ جوانِ لاوی
 ره شنخت؛ پس اونا دَ اُونجی رفت و دزُو گُفت:
 ”کی تُو ره دَ اینجی آورده؟ دَ اینجی چی مونی
 و کار تُو دَ اینجی چی آسته؟“ ^۴ او دزوا گُفت:
 ”میکا فلان فلان کارا ره بِلده مه کده و مره
 کرا کده و ما پیشوایِ ازو شدیم.“ ^۵ اوخته اونا
 دزُو گُفت: ”از خُدا پُرسان کُو تا مو بَدنی که آیا
 دَ امزی راهِ که موری کامیاب موشی یا نه؟“
^۶ پیشوا دَ جوابِ ازوا گُفت: ”بخیر-و-سلامت

بورید. دَ راهی که شُمو مورید دَ زیرِ نظرِ خُداوند
آسته. ”

۷ پس اُمُو پَنج نفر رَی شُدِه دَ لایش اَمَد،
اونا مرُدُم ره دَید که دَ اُونجی دَ صُلاح-و-اَمَنیت
زِنَدگی مُونه و رَقَمِ صَیدونیا دَ اَرامش و اَمَنیت
آسته. دَ اُو سرزَمی هیچ آزار دِهِنده نَبُود که اونا
ره آزار-و-اَذیت کنه؛ و اونا از صَیدونیا دُور بُود
و دَ کس کار-و-غَرَض نَدَشْت. ^۸ وختیکه اونا
دَ صُرعه و اِشتائول پیشِ برارون خُو پس اَمَد،
برارو ازوا پُرسان کده گُفت: ”چی خبر اُوردید؟“
۹ اونا گُفت: ”باله شُنید که دَ بِلِه ازوا حَمَله
کنی، چُون مو اُمُو سرزَمی ره دَیدی، غَد ریگ
سرزَمینِ خُوب آسته. شُمو آرام شِشتید؛ معطل
نکنید، بلکه رفته داخلِ شُنید و اُمُو سرزَمی ره
تَصَرُف کنید. ^{۱۰} وختیکه بورید، شُمو یگ مرُدُم
آرام و سرزَمینِ غَد پِراخ ره مینگرید. خُدا اُو
ره دَ دِستِ از شُمو تسلیم کده و اُو منطقه آسته

که از هر چیز که دَ رُوی زمی پیدا موشه هیچ چیز کمبود ندره. ”

۱۱ پس شش صد نفر از طایفه دان قد سلاح های جنگی مُسَلَح شد و از صُرعه و اِشتائول حرکت کده ۱۲ باله رفت و دَ قَرِیت-یعاریم دَ یهُودا خیمه زد. امزی خاطر اُمو جای ره تا امروز مَحَنه-دان^a مَوگیه که دَ غَرِب قَرِیت-یعاریم آسته. ۱۳ ازونجی اونا دَ کوهستون اِفرایم تیر شد و دَ خانه میکا رفت.

۱۴ اُمو پَنج نفر که بلده جاسوسی سرزمین لایش رفتند، دَ برارون خُو گفت: ”آیا میدنید که دَ مَنه امزی خانه ها ایفود و بُت های که دَ خانه پَرستش موشه و جُود دره، بُت تَراش شده و بُت ریختنده شده؟ پس آلی شُمو موفامید که چی کار کنید. ” ۱۵ اوخته اونا تاو خورده دَ خانه جوان لاوی که دَ خانه میکا بود آمد و قد ازو

---

^a ۱۲:۱۸ «مَحَنه-دان» یعنی «خیمه‌گاه دان.»

احوال پُرسی کد. ۱۶ و امو شش صد مرد که
 قد سلاح های جنگی مُسَلَح شُدُد و از اولادِه
 دان بُود، دَ دانِ درگه ایسته بُود. ۱۷ اوخته امو
 پنج نفر که بلده جاسوسی سرزمینِ لایش رفتد،
 داخل شُد و بُتِ تراش شده، ایفود، بُتِ ریختنده
 شده و بُتِ های دیگه ره که دَ خانه پرستش
 موشد گرفت؛ و پیشوا قد شش صد مرد که
 قد سلاح های جنگی مُسَلَح شُدُد، دَ دانِ درگه
 ایسته بُود. ۱۸ وختیکه اونا دَ خانه میکا داخل
 شُد و بُتِ تراش شده، ایفود، بُتِ ریختنده شده
 و بُتِ های دیگه ره که دَ خانه پرستش موشد
 گرفت، پیشوا دزوا گفت: ”چیز کار مونیید؟“
 ۱۹ اونا دزُو گفت: ”چُپ بَش! دِست خُو ره دَ
 دان خُو بگِیر و قد ازمو آمده آته و پیشوای مو
 بَش. کُدم شی خُو بتر آسته، ای که پیشوای خانه
 یگ نفر بَشی یا ای که پیشوای یگ طایفه و
 اولادِ بابه دَ اسرائیل بَشی؟“ ۲۰ اوخته دلِ پیشوا
 خوش شُد و او ایفود، بُتِ های ره که دَ خانه

پرسشش موشد و بُت تراش شده ره گرفت و قد
امزو مردا قتی رفت.

۲۱ پس اونا تاو خورده ریی شد و بچکیچا،
چارپایا و مال-و-اسباب ره پیش رُوی خو قرار
دَد. ۲۲ وختیکه اونا از خانه میکا دُور رفت،
مردای که دَ خانه های گرد-و-بَرِ خانه میکا بُود
جم شد و خود ره دَ اولادِه دان رسند ۲۳ و دَ بله
ازوا چیغ زد که ایسته شنه؛ و اولادِه دان رُوی
خو ره تاو دده دَ میکا گفت: ”چی گپ شده
که تُو نفرا ره جم کده اوردی؟“ ۲۴ میکا گفت:
”خدایون مره که جور کده بُودم قد پیشوا گرفته
رفتید، دیگه بلده مه چی باقی منده؟ هنوز ام
موگید: ’چی گپ شده؟‘“ ۲۵ اولادِه دان دَزو
گفت: ”بهتر آسته که آواز تُو دَ مینکل مو شنیده
نشنه؛ اگه نه، مردای تَندخوی مو دَ بله تُو حمله
مونه و تُو و خانوار تُو جان های خو ره از دست
میدید.“ ۲۶ و اولادِه دان دَ راهِ خو ریی شده

رفت. وختی میکا دید که اونا ازو کده غدر قوی یه، او تاو خورده پس د خانه خو رفت.

۲۷ پس اونا چیزی ره که میکا جور کدد و پیشوای ره که دزو تعلق دشت گرفت و د لایش د بله قومی آمد که د آرامش و امنیت بود و اونا ره قد دم شمشیر زده شار ره د آتش سوختند.

۲۸ د اونجی هیچ نجات دهنده نبود، چراکه مردم لایش از صیدون دور بود و قد هیچ مردم دیگه کار-و-غرض ندشت. امو شار د دره بود که مربوط بیت-رحوب موشد. اولاده دان شار ره دوباره آباد کد و دزو جای-د-جای شد. ۲۹ اونا امو شار ره دان نام کد؛ نام بابه کلون ازوا دان بود که بلده اسرائیل زیده شد. مگم نام سابق امزو شار لایش بود. ۳۰ اوخته اولاده دان امو بت تراش شده ره بلده خو دیگ جای قرار دد و یوناتان اولاده جرشوم باچه موسی قد باچه های خو تا زمان اسیر شدن باشنده های سرزمی، پیشوای اولاده دان بود. ۳۱ پس اونا بت تراش

شُدِه میکا ره که او جور کدُد بلده خو برقرار
 نگاه کد و تا زمانی که خانه خدا د شیلوه بود،
 برقرار بود.

مردِ لاوی و خاتون شی

د امزو زمان که اسرائیل پادشاه
 نَدشت، یگ مردِ لاوی د یگ گوشه
 کوهستونِ اِفرایم زندگی موكد. او از بیت-لَحَم
 یهُودا بلده خو یگ کنیز گرفته او ره خاتو کد.
 لیکن کنیز شی قد ازو بے وفایی کد و از پیش
 ازو د خانه آته خو د بیت-لَحَم یهُودا رفت و مُدَتِ
 چار ماه د اونجی مند. ^۳ اوخته شوی شی باله
 شُدِه از پُشتِ ازو رفت تا او ره دل-آسا کده پس
 بیرِه؛ غلام شی و دو الاغِ ازو قد شی قتی بود.
 وختی امو خاتو او ره د خانه آته خو بُرد، آته
 خاتو او ره دید و قد خوشی از او پذیرایی کد.
^۴ خُسِرِ ازو، یعنی آته خاتو او ره شله شد که د

اُونجی بُمنه. پس اُو مُدَتِ سِه روز دَ پیشِ ازُو
 مند و خورده و وُچی کده دَ اُونجی شِشت.
 ۵ دَ روزِ چارُم اونا صَباح گاه باله شُد و اُو آماده
 شُد که حَرکت کنه، لیکن آتِه خاتُو دَ داماد خُو
 کُفت: ”بلدِه قُوَتِ دِلِ خُو یِگ لُغمه نان بُخور و
 بعد ازُو مِیتنی که بوری.“ ۶ پس هر دُوی شی
 یِگ جای شِشته خورد و وُچی کد؛ و آتِه خاتُو دَ
 امزُو آدم کُفت: ”لُطفاً امشاو ام بِشی و بیل که
 دِلِ تُو خوش شُنه.“ ۷ وختی امُو آدم باله شُد
 که حَرکت کنه، خُسُر شی اُو ره شَلّه شُد و اُو
 یِگ شاو دِیگه ام دَ اُونجی مند. ۸ دَ روزِ پَنجُم
 اُو صَباح گاه باله شُد که حَرکت کنه، آتِه خاتُو
 بسم کُفت: ”بلدِه قُوَتِ دِلِ خُو یِگو چِیز بُخور
 و تا دِیگری روز معطل کُو.“ پس اونا هر دُوی
 شی شِشته خورد. ۹ و غِیتیکه امُو آدم قد خاتُو و
 غلام خُو باله شُد که حَرکت کنه، خُسُر شی یعنی
 آتِه خاتُو دَزُو کُفت: ”توخ کُو، روز تیر شُدّه و
 نزدیکِ شام آسته، شاو قرار بِشی. اینه، روز دَ

خلاص شدویَه، شاو ره دَ امینجی تیر کُو و بیل
 که دِل تُو خوش بَشه. بعد ازُو صَباح گاه باله
 شُدِه حَرکت کُو و خانِه خُو بورُو. ” ۱۰ لیکن اُمُو
 آدم قَبول نکد که شاو بِشینه؛ پس او باله شُدِه
 حَرکت کد و رُوی دَ رُوی یُبوس یعنی اورشَلیم
 رسید، دُو اَلاغ پالون شُدِه و کَنیز شی ام قد ازُو
 قتی بُود.

۱۱ وختیکه اونا دَ نزدیکِ یُبوس رسید، روز
 رفتد و غلام دَ بادار خُو گُفت: ” بیه که دَ امزی
 شارِ یُبوسیا تاو بُخوری و شاو ره دَ امینجی تیر
 کنی. ” ۱۲ لیکن بادار شی دَزُو گُفت: ” مو دَ
 شارِ بیگنه گو که مرَبوطِ بنی اسرائیل نییه تاو
 نَمُوخوری، بلکه دَ جِبعه موری. ” ۱۳ و اِدامه
 دَدِه دَ غلام خُو گُفت: ” بیه که خود ره دَ جِبعه
 یا رامه برسنی و شاو ره دَ یکی امزُو جای ها تیر
 کنی. ” ۱۴ پس اونا ازونجی تیر شُدِه دَ راهِ خُو
 اِدامه دَد و غیتیکه دَ نزدیکِ جِبعه که مرَبوطِ
 بنیامین مُوشه رسید، آفتو شِشت و دَ بله ازوا

شام شد. ۱۵ پس اونا د اُونجی تاو خورد تا رفته
شاو ره د جِبعه تیر کنه. اونا داخل رفت و د
میدانی شار شِشت، لیکن هیچ کس اونا ره د
خانه خو نبرد که شاو جای بدیه.

۱۶ اوخته د غیتِ شام یگ آدم پیر از کار خو از
سر زمینا میمد و او از کوهستون افرایم بود که
د جِبعه زندگی موکد. ولے مردم امزو جای پگ
شی بنیامینی بود. ۱۷ وختیکه امو آدم پیر توخ
کد و مسافرا ره د میدانِ شار دید، او گفت:
”کجا مورید و از کجا آمدید؟“ ۱۸ او د جواب
شی گفت: ”مو از بیت-لحم یهودا آمدے و د
دورترین جای کوهستون افرایم موری، از جایی
که آمدے. ما د بیت-لحم یهودا رفتدم و آلی
د خانه خو^a مورم. هیچ کس مو ره د خانه خو
نبرد. ۱۹ مو کاه و علف بلده الاغای خو دری

---

^a ۱۸:۱۹ «خانه خو» ترجمه نسخه یونانی آسته، ولے د

زیون عبرانی «د خانه خدا» نوشته یه.

و نان و شراب ام بلده ازمه و خاتون مه^a و
 بلده امزی مرد جوان که قد غلامای تو آسته،
 وجود دَره. مو دَ هیچ چیز ضرورت نَدری. ”
 ۲۰ امو مرد پیر گفت: ”بخیر-و-سلامت بشی؛
 تمام ضرورت های شمو ره ما پوره موکنم؛ فقط
 یگ کار کنید که شاو ره دَ میدانی شار تیر
 نکنید. ” ۲۱ پس او ره دَ خانه خو بُرد و دَ آلاغای
 شی خوراک دَد؛ و اونا پایای خو ره شُشته خورد
 و وُچی کد.

۲۲ دَ حالیکه اونا دل های خو ره خوش
 موکد، مردای شار، یعنی چند نفر بد-و-بیکاره
 چارطرفِ خانه ره گرفت و درگه ره زده دَ آدم پیر
 که صاحبِ خانه بُود، گفت: ”امو مرد ره که دَ
 خانه تو داخل شده، برو بیر تا مو قد ازو خاو
 کنی. ” ۲۳ لیکن امو آدم که صاحبِ خانه بُود دَ

^a ۱۹:۱۹ دَ جای «خاتون مه» دَ زبونِ عبرانی «کنیز تو»

نوشته یه.

پیش ازوا د بُرو رفت و دزوا گُفت: ”نَه برارون مه، ای رقم شریرانه رفتار نکنید. حد اقل ازی که ای آدم د خانه ازمه داخل شده، امی کار زشت ره نکنید. ۲۴ اونه، دُخترِ خانه مه و خاتون امزی آدم د اینجی آسته، اونا ره د پیش شمو بُرو میرم و شمو میتنید اونا ره استفاده کنید و هر چیزی که دل شمو شد د حق ازوا انجام بدید؛ لیکن قد ازی آدم امی کار زشت ره نکنید.“

۲۵ مگم امو نفراتوره ازو ره گوش نکد. اوخته امو آدم لاوی خاتون خو ره گرفته د پیش ازوا بُرو ربی کد و اونا قد ازو خاو کده تمام شاو تا دم صبح د حق ازو کار بد کد و د نزدیک روز واز شدو او ره ایله کد. ۲۶ و امو خاتو پیش از روز واز شدو آمده د درگه خانه آدمی که بادار شی د اونجی بود اُفتد و تا روز روشو شدو د اونجی مند.

۲۷ د وخت صبح بادار شی باله شد و درگه های خانه ره واز کده بُرو رفت تا د راه خو

بوره، اوخته دید که کنیز شی د دان درگه اُفتده
 و دستای شی د لَخکِ درگه یه. ^{۲۸} او د کنیز
 گُفت: ”باله شو که بوری.“ لیکن ازو هیچ
 جواب نمد. اوخته امو آدم او ره د بله اُلاغ
 خو ایشت و باله شده طرفِ خانه خو رفت.
^{۲۹} وختیکه د خانه خو رسید، یگ کارد ره گرفت
 و جسدِ کنیز خو ره بند بند جدا کده دوازده تُوته
 کد و اونا ره د تمامِ مُلکِ اسرائیل ری کد.
^{۳۰} و هر کسی که او ره دید و د باره امزو جنایت
 شنید، گُفت: ”از روزی که بنی اسرائیل از مصر
 برو آمده تا امروز هرگز ایطوریگ چیز انجام دده
 نشده و نه ام دیده شده. پس دزی باره باید فکر
 شنه و مشوره شده یگ تصمیم گرفته شنه.“

جنگ قد اولاده بنیامین

^۱ اوخته تمام بنی اسرائیل بر شده
 آمد و جماعت از دان تا بئیرشبع قد
 طایفه های سرزمین جلعاد رقم یگ آدم الی د

حُضُورِ خُداوند دَ مِصفه جم شد. ^۲ رهبرای تمام قوم از پگِ طایفه های اسرائیل دَ جماعتِ قومِ خُدا خود ره حاضرِ کد؛ اونا چار صد هزار مَرِدِ پیده شمشیرزن بُود. ^۳ و اولادِه بنیامین شنید که بنی اسرائیل دَ مِصفه بُر شده.

اوخته بنی اسرائیل بلده فامیدون قضیه گفت: ”بگید که ای کارِ زشت چی رقم انجام دده شده.“ ^۴ امو مَرِدِ لاوی که شوی خاتون کشته شده بُود، دَ جوابِ ازوا گفت: ”ما قد کنیزِ خُو دَ جبعه که مربوطِ بنیامین موشه رفتم تا شاو ره دَ اونجی تیر کنم. ^۵ اوخته مَرِدِ جبعه دَ ضدِ مه باله شده دَ غیتِ شاو چارطرفِ خانه ره گرفت و قصدِ دشت که مَره بُکُشه. اونا کنیزِ مَره بے عزتِ کد و او مَرِد. ^۶ بعد ازو ما کنیزِ خُو ره گرفته ثوئه ثوئه کدم و او ره دَ تمام منطقه های مُلکِ اسرائیل ریی کدم، چراکه اونا یگِ کارِ زشت و شرم آور دَ اسرائیل انجام دده. ^۷ آلی ای

بنی اسرائیل، پگ شمو توره و مشوره خو ره
بُگید.

^۸ اوخته تمام قوم رقم یگ آدم آلی باله شد و
گفت: "هیچ کدم مو د خیمه خو نموری و نه ام
هیچ کدم مو پس د خانه خو موری! ^۹ بلکه اینی
کار ره د حق جبعه مونی: مو د مطابق پشک د
بله ازو موری. ^{۱۰} مو از صد نفر ده نفر، از هزار
نفر صد نفر و از ده هزار نفر یگ هزار نفر از
تمام طایفه های اسرائیل میگیری تا بلده لشکر
خوراک بیره، و اونا بوره تا جبعه بنیامین ره
بلده امزو کار شرم آور که د اسرائیل انجام دده،
جزا بدیه." ^{۱۱} پس تمام مردای اسرائیل د بله
شار جم شد و رقم یگ آدم آلی متحد بود.

^{۱۲} دیگه طایفه های اسرائیل چند نفر ره د پیش
پگ طایفه بنیامین ری کده گفت: "ای چی
شرارت آسته که د مینکل شمو انجام دده شده؟
^{۱۳} پس آلی امو مردای بد-و-بیکاره ره که د
جبعه آسته، دز مو تسلیم کنید تا اونا ره بکشی

و شرارت ره از اسرائیل دُور کنی. ” لیکن اولادِ
 بنیامین دَ تورِه برارون خُو، بنی اسرائیل گوش
 نَدَد. ۱۴ و اولادِ بنیامین از شارای خُو دَ جِبعه
 جَم شُد تا رفته قد بنی اسرائیل جنگ کنه.
 ۱۵ دَ امزُو روز اولادِ بنیامین بیست و شَش
 هزار مَرِدِ شمشیرزَن ره از شارای خُو جَم کد،
 علاوه از باشنده های جِبعه که هفت صد مَرِدِ
 اِنْتِخاب شُدِه بُود. ۱۶ دَ مینکلِ پگِ امزی لشکر
 هفت صد مَرِدِ چَپَقی اِنْتِخاب شُدِه بُود که هر
 کَدَم شی موی ره قد سنگِ پَلْخمو میزَد و خطا
 نَمُوکد.

۱۷ از مَرْدایِ اسرائیل بَغیر از بنیامینیا چار صد
 هزار مَرِدِ شمشیرزَن جَم شُد که پگ شی مَرْدایِ
 جنگی بُود. ۱۸ اوخته بنی اسرائیل باله شُدِه دَ
 بَیت-ئیل رفت و از خُدا مشوَره گِرِفْتِه گُفت:
 ” از طرفِ ازمو کی اوّل دَ جنگِ اولادِ بنیامین
 بوره؟ ” خُداوند گُفت: ” یهُودا اوّل بوره. ”

۱۹ پس بنی اسرائیل صَباح گاه باله شد و رُوی
 دَ رُوی جِبعه خیمه زد. ۲۰ دَمزی رقم مردای
 اسرائیل دَ جنگِ بنیامینیا رفت و دَ خِلافِ ازوا
 دَ جِبعه آمادگی گرفت. ۲۱ اوخته اولادِه بنیامین
 از جِبعه بُرو آمد و دَ امزُو روز بیست و دُو هزار
 نفرِ اسرائیلیا ره کُشته نقش زمی کد. ۲۲ و قوم،
 یعنی مردای اسرائیل جُرأت کد و دَ امزُو جای
 که روزِ اوّل بلده جنگ آمادگی گرفتند، بسم دَ
 امونجی آمادگی گرفت، ۲۳ چون بنی اسرائیل
 رفته تا شام دَ حُضورِ خُداوند چخرا کُدد و از
 خُداوند مشوره گرفته گفتند: ”آیا مو بسم بوری
 و قد برارون خُو اولادِه بنیامین جنگ کنی؟“
 خُداوند گفتند: ”دَ خِلافِ ازوا بورید.“

۲۴ پس بنی اسرائیل دَ روزِ دوّم دَ خِلافِ اولادِه
 بنیامین پیش رفت. ۲۵ و بنیامینیا ام دَ خِلافِ
 ازوا دَ روزِ دوّم از جِبعه بُر شد و بسم هژده
 هزار نفرِ بنی اسرائیل ره که پگ شی شمشیرزن
 بود، کُشته نقش زمی کد. ۲۶ اوخته تمام بنی

إِسْرَائِيلَ، يَعْنِي پَگِ قَوْمِ پَسِ دَ بَيْتِ-ئِيلِ رَفْتِ
 وَ دَ اُونَجِي دَ حُضُورِ خُداوندِ شِشْتِه چِخْرَا كَدِ؛
 اُونَا اُمُو رُو ز رِه تَا شَامِ رُو زِه كَرِيفْتِ وَ قُرْبَانِي هَايِ
 سُوخْتَنِي وَ قُرْبَانِي هَايِ سَلَامَتِي دَ حُضُورِ خُداوندِ
 تَقْدِيمِ كَدِ. ^{۲۷} اُوخْتِه بَنِي إِسْرَائِيلِ اَزِ خُداوندِ
 مَشُورِه طَلَبِ كَدِ، چُونِ صَنْدُوقِ عَهْدِ خُدا دَ اَمْرُو
 رُو زَا دَ اُونَجِي بُوْدِ؛ ^{۲۸} وَ فِينْحَاسِ بَاچِه اِلْعَازَارِ
 نُو سِيَه هَارُونِ دَ اَمْرُو رُو زَا دَ خِدْمَتِ خُداوندِ اِيَسْتِه
 مَوْشُدِ. اَرِه، اُونَا مَشُورِه طَلَبِ كَدِه كُفْتِ: ”اَيَا
 مَوْ بَسْمِ بُوْرِي وَ قَدْ بَرَارُونِ خُو، اَوْلَادِه بِنِيَامِينِ
 جَنْگِ كَنِي يَا رَدِ شِي رِه اِيْلِه بَدِي؟“ خُداوندِ
 كُفْتِ: ”بُوْرِيْدِ، چِرَاكِه صَبَاحِ مَا اُونَا رِه دَ دِسْتِ
 اَزْشَمُو تَسْلِيمِ مُونْمِ.“

^{۲۹} پَسِ مَرْدَايِ إِسْرَائِيلِ دَ هَرِ طَرْفِ جِبْعِه كَمِينِ
 كَرِيفْتِ. ^{۳۰} وَ بَنِي إِسْرَائِيلِ دَ رُو زِ سِوْمِ دَ جَنْگِ
 اَوْلَادِه بِنِيَامِينِ رَفْتِ وَ رَقْمِ دَفْعِه پِيَشْنِه رُو يِ دَ
 رُو يِ جِبْعِه اَمَادَكِي كَرِيفْتِ. ^{۳۱} وَخْتِيكِه اَوْلَادِه
 بِنِيَامِينِ دَ جَنْگِ قَوْمِ رَفْتِ، اُونَا اَزِ شَارِ دُورِ بُرْدِه

شُد. اونا رقمِ دَفَعِه پيشنه بسم زدو-و-کُشتونِ
 قومِ ره شروع کد و دَ راه های که یگ شی
 طرفِ بَیت-ئیل و دِیگِه شی طرفِ جِبعه موره
 و دَ صحرا تقریباً سی نفرِ اسرائیلیا ره کُشت.
 ۳۲ اولاده بنیامین قد خود خُو کُفت: "اونا
 رقمِ دَفَعِه پيشنه از پیش مو شکست خورد."
 لیکن بنی اسرائیل قد یگدیگِه کُفتد: "بید که
 عَقَب-نِشینی کنی و اونا ره از شار کشیده دَ
 راهها بیری." ۳۳ اوخته پگِ مردای اسرائیل از
 جای های خُو باله شُد و دَ بَعَل-تامار آمادگی
 گرفت؛ و اسرائیلی های که دَ کَمین بُود ام از
 جای خُو یعنی از مَعْرَه-جِبعه^a بُر شُد ۳۴ و ده
 هزار مردای اِنْتِخاب شُدِه اسرائیل دَ خِلَافِ جِبعه
 آمد و جنگِ سخت دَر گرفت. لیکن اولاده
 بنیامین نَمُوفامید که بلا-و-مُصِیبت دَ بله ازوا

۳۳:۲۰ دَ جای «مَعْرَه-جِبعه» دَ بعضی ترجمه ها «غَرَبِ

جِبعه» نوشته یه.

آمده. ^{۳۵} خداوند بنیامینیا ره دَ پیشِ اسرائیلیا شکست دَد و بنی اسرائیل دَ امز و روز بیست و پنج هزار و یگ صد نفرِ بنیامینیا ره که پگ شی شمشیرزن بُود، کُشت. ^{۳۶} اوخته اولادِه بنیامین پی بُرد که شکست خورده.

تفصیلِ پیروزیِ بنی اسرائیل

خلاصه، مردای اسرائیل میدانِ جنگ ره دَ بنیامینیا ایله کد، چُون اونا دَ بله کسای که دَ چارطرفِ جبعه کمین گرفتد، اعتماد دشت. ^{۳۷} پس کسای که کمین گرفتد، دَ عَجَله دَ بله جبعه هُجوم اُورد و امو نفر دَ هر سو تیت شده تمامِ شار ره قد دمِ شمشیر زد. ^{۳۸} دَ بینِ مردای اسرائیل و کسای که کمین گرفتد یگ نشانی ایشته شُد که وختی نفرای کمین از شار دُود تیره باله کنه، ^{۳۹} مردای اسرائیل پس تاو خورده جنگ کنه. مگم اولادِه بنیامین پیش ازی کار شروع دَ زدو-و-کُشتو کد و تقریباً سی نفر از

مردای اسرائیل ره کُشت و کُفت: ”یقیناً اونا
 رقمِ دَفِعِه پيشنه از پيش مو شکست خورده.“
 ۴۰ لیکن وختیکه یگ ستونِ دُودِ تیره از شار دَ
 باله رفتو شد، بنیامینیا پُشت خُو ره توخ کد
 و دید که تمامِ شار دَ مَنه دُودِ سُونِ آسمو باله
 موره. ۴۱ اوخته مردای اسرائیل پس تاو خورد
 و بنیامینیا وَحْشَت زده شد، چُون اونا دید که
 بلا-و-مُصِيبَت دَ بِلَه ازوا آمده. ۴۲ پس اونا از
 پيشِ مردای اسرائیل سُونِ بیابو دُوتا کد، لیکن
 آتِشِ جنگِ اونا ره گِرِفْتارِ خُو کد و کسای که
 از شار بُرو آمد اونا ره دَ بَينِ قرار دَده نابُود کد.
 ۴۳ اونا بنیامینیا ره محاصِرِه کد و اونا ره از
 مَنوحه دُمبال کده تا رُوی دَ رُوی جِبَعِه سُونِ آفتو
 بُرُشد پایمال کد؛ ۴۴ و هژده هزار نفر از لشکرِ
 بنیامین که پگ شی مردای جنگی بُود، کُشته
 شُده اُفتد. ۴۵ وختی اونا تاو خورده سُونِ بیابو دَ
 قاده رِمُون دُوتا کد، پنج هزار نفرِ ازوا دَ راهِ ها
 کُشته شُده؛ اونا تا جِدَعوم دُمبال شُده و دُو هزار

نفرِ دِیگِه ازوا ام کُشته شد. ^{۴۶} پس کسای که
 دَ امزُو روز از لشکرِ بنیامین کُشته شده اُفتد،
 بیست و پنج هزار مردِ شمشیرزن بود و پگ
 شی مردای جنگی. ^{۴۷} تنها شش صد نفرِ ازوا
 تاو خورده سُونِ بیابو دَ قاده رِمون دوتا کد و
 چار ماه دَ قاده رِمون مند. ^{۴۸} مردای اسرائیل
 تاو خورده پس دَ خلافِ باقی بنیامینیا آمد و
 اونا ره دَ دِیگِه شارای ازوا ام قد دمِ شمشیر
 زد، مردمِ شار و حیوانا ره، یعنی هر چیزی ره
 که دَ گیر ازوا آمد. اونا امچنان دَ تمامِ شارای
 که رسید اونا ره آتش زد.

بنی اسرائیل بلده مردای باقی

منده بنیامین خاتو میدیه

۲۱
 ۱ مردای اسرائیل دَ مصفه قسم
 خورده گفتد: "یگ مو ام باید دختر
 خُو ره دَ بنیامینیا دَ عنوانِ خاتو ندی."

۲ اوخته مردُم دَ بَیتِئیل اَمَد و دَ اُونجی تا شام
 دَ حُضُورِ خُدا شِشْتَه دَ آوازِ بِلند زار زار چخرا
 کد ۳ و گُفت: ”اَی خُداوند، خُدایِ اِسرائیل،
 چرا ای کار دَ اِسرائیل شُد و اِمروز یگ طایفه
 از اِسرائیل کَم شُد؟“ ۴ صَباح گاهِ روزِ دِیگه شی
 قَوم باله شُد و دَ اُونجی یگ قُربانگاه آباد کده
 قُربانی های سوختنی و قُربانی های سلامتی
 تقدیم کد. ۵ اوخته بَنی اِسرائیل گُفت: ”از تمام
 طایفه های اِسرائیل کی قد جماعت دَ حُضُورِ
 خُداوند نَمده؟“ چُون اونا سخت قَسم خورده
 گُفتد که هر کس دَ حُضُورِ خُداوند دَ مِصفه نیه،
 اَوْ حتماً باید کُشته شُنه.

۶ بَنی اِسرائیل بخاطرِ بَرارون خُو اولادِه
 بِنیامین اَفسوس کده گُفت: ”اِمروز یگ طایفه
 از اِسرائیل نابود شُد. ۷ اَلی دَ باره خاتُو دَدو
 بِلده کسای که باقی مَنده چیز کار کنی؟
 چُون مو دَ خُداوند قَسم خوردے که دُخترِون
 خُو ره دَزوا دَ عِنوانِ خاتُو نَمیدی.“ ۸ اوخته

اونا گُفت: ”آیا کُدم کس آسته که از طایفه های اسرائیل دَ حُضُورِ خُداوند دَ مِصفه نَمده بَشه؟“ و اونا دِید که از یابیش-جِلعاد هیچ کس دَ خیمه‌گاه دَ جماعتِ خُداوند نَمده. ^۹ چُون وختیکه قوم حساب شُد، دِیده شُد که از باشنده های یابیش-جِلعاد هیچ کس دَ اُونجی نییه.

^{۱۰} پس جماعت دوازده هزار نفر مردای جنگی ره دَ اُونجی رِبی کد و دَزوا امر کده گُفت: ”بورید و باشنده های یابیش-جِلعاد ره قد خاتونو و بچکِیچای ازوا از دَمِ شمشیر تیر کُنید. ^{۱۱} اینی کار ره باید شُمو انجام بَدید: پگِ مردا و هر خاتو ره که قد مرد خاو کده بَشه، نابود کُنید.“ ^{۱۲} و اونا دَ مینکلِ باشنده های یابیش-جِلعاد چار صد دُخترِ خانه که هرگز قد مرد خاو نَکدُد پَیدا کد و اونا ره دَ خیمه‌گاه دَ شیلوه که دَ سرزمینِ کِنعان بُود، اُورد.

^{۱۳} اوخته تمامِ جماعت دَ اولادِه بنیامین که دَ قاده رِمون بُود پیغامِ رِبی کد و بلده ازوا پیشنهاد

صُح كد. ۱۴ و دَ امزُو غَيتِ بِنِيَامِينِيَا پَسِ اَمَدِ و
بَنِي اِسْرَائِيلِ دُخْتَرُونِي رِه كِه اَز جُمْلَه خَا تُونُو
يَابِيش-جِلْعَاد زِنْدَه اِشْتُد دَزُوا دَد؛ لِيكِن بَلْدَه
اَزُوا كِفَايَتِ نَكْد.

۱۵ مَرْدُم بِخَا طَرِ اَوْلَادِه بِنِيَامِينِ هَنُوزِ اَم
اَفْسُوسِ مُوكَد، چِرَاكِه خُداوند دَ مِينَكَلِ طَايفَه
هَای اِسْرَائِيلِ يِگِ خَالِي گَاهِ پِيْدَا كُدُد. ۱۶ اوخْتَه
رِيشِ سَفِيْدَايِ جَمَاعَتِ كُفْت: ”بَلْدَه بَاقِي مَنْدَه
هَآ چَطُورِ مِيْتَنِي خَا تُو پِيْدَا كَنِي، چِرَاكِه خَا تُونُو
اَوْلَادِه بِنِيَامِينِ كُشْتَه شُدَه؟“ ۱۷ و اُونَا كُفْت:
”بَاقِي مَنْدَه هَای بِنِيَامِينِ بَايْدِ وَا رِثِ دَشْتَه بَشَه
تَا يِگِ طَايفَه اَز اِسْرَائِيلِ كَامِلًا اَز بَيْنِ نَرُوه؛
۱۸ لِيكِن مَو دُخْتَرُونِ خُو رِه دَ عِنْوَانِ خَا تُو دَزُوا
دَدَه نَمِيْتَنِي. چُونِ پَگِ بَنِي اِسْرَائِيلِ قَسْمِ خُورْدَه
كُفْتَه: ’نَالْتِ دَ كَسِي كِه دَ اَوْلَادِه بِنِيَامِينِ خَا تُو
بَدِيَه.“

۱۹ پَسِ اُونَا كُفْت: ”اَوْنَه، هَرِ سَالِ بَلْدَه خُداوند
دَ شِيْلُوَه عِيْدِ گَرِفْتَه مُوشَه، دَ امزُو جَايِ كِه دَ

شمالِ بَیت-ئیل و جنوبِ لبونه آسته، دَ شرقِ راهی که از بَیت-ئیل دَ شِکیم موره. ” ۲۰ اوخته اونا دَ اولادِه بنیامین امر کده گُفت: ” بورید، دَ انگور باغ ها کَمین بَگیرید ۲۱ و کِشیک^a بَدید؛ وختیکه دُخترِون شیلوه بُرو اَمَد تا رَقص و بازی کنه، شُمو از انگور باغ ها بُر شُنید و هر کُدم شُمو از دُخترِون شیلوه بَلدِه خُو یگ خاتو پرنده دَ سرزمینِ بنیامین بورید. ۲۲ اوخته اگه آته گو یا برارونِ ازوا اَمده دَ پیشِ ازمو شِکایت کنه، مو دَزوا مُوگی: ’ از خیر خُو امو دُخترِو ره بَلدِه ازوا ایله بَدید، چراکه دَ غَیتِ جنگ قد یابیش-جِلعاد مو بَلدِه پگِ ازوا خاتو پَیدا نَتَنِستی و شُمو ام بخاطرِ قَسَمِ بنی اسرائیل مُجرِم نِیستید، چُون خودون شُمو دُخترِون خُو ره دَزوا نَدَید. ” ۲۳ پس اولادِه بنیامین امو رقم کد: اونا هر کُدمِ شی از جمِ دُخترِونی که رَقص

^a ۲۱:۲۱ کِشیک دَدو یعنی مُنتَظِرِ یگو کس شِشتو.

مُوكِد بَلَدِه خُو خَاثُو پَرَنَد و پَس دَ مُلْك خُو رَفْت
و شَار هَا آبَاد كَدِه دَزْوَا جَاي-دَ جَاي شُد. ۲۴ بَعْد
اَز تَصْمِيْمِ رِيْشِ سَفِيْدَا بَنِي اِسْرَائِيْل هَر كُدَم شِي
دَ مُطَابِقِ طَايْفِه و اَوْلَادِ بَابِه خُو اَز و نَجِي حَرَكْت
كَد و پَس دَ مُلْك-و-زَمِيْن خُو رَفْت.

۲۵ دَ اَمْرُو زَمَانِ اِسْرَائِيْل پَادِشَاهِ نَدَشْت و هَر
كَس هَر چِيْز كِه دَ نَظَرِ شِي خُوْب مَعْلُوْم مُوْشُد،
اَنْجَام مِيْدَد.